Fides

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 4 • 15.8.2025

Oslossa vaihtui piispa *s. 3*

Köyliön pyhiinvaellus Pyhän Henrikin tietä *s. 15*

Lastenleirillä Ahtelassa *s. 24*

Fides

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2024
87. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti

AD Petri Kovács

Toimitus / Redaktion
Katolisen kirkon viestintä
Rehbinderintie 21
00150 Helsinki

E-mail fides@katolinen.fi

Puh./tel. 040 753 1713

Internet fides.katolinen.fi

Painettu paperilehti (**P**) 4 kertaa vuonna 2025, muut digiversiona verkossa osoitteessa **fides.katolinen.fi**

Ilmestyminen 2025

No	DL	ilm.	vko
1 **P**	20.1.	14.2.	7
2	21.3.	11.4.	15
3 **P**	19.5.	13.6.	24
4 **P**	21.7.	15.8.	33
5	19.9.	10.10.	41
6 **P**	17.11.	12.12.	50

Ilmestyy 6 kertaa vuonna 2025, joista **4** paperista (**P**) lehteä postitetaan kaikkiin katolisiin koteihin veloituksetta. Tilauttuna hinta 20 €, ulkomaille 25€.
Utkommer 2025 med 6 nummer årligen, 4 tryckta (**P**), 6 online. Prenumeration 20 €, till utlandet 25 €.

Tilausmaksut laskutetaan tilauksen tehneiltä sähköpostilla tai paperisella laskulla. Lehti lähetetään veloituksetta automaattisesti kaikkiin katolisiin koteihin.

Osoitteenmuutokset
info@katolinen.fi tai
katolinen.fi/osoitteet

Painopaikka
Premedia Helsinki Oy

Vapaaehtoinen lehtimaksu
Voit tukea Fideksen julkaisemista ja muita rahankeräyskohteita hiippakunnan kotisivun kautta osoitteessa katolinen.fi/lahjoita. Pääset lahjoitussivulle myös osoittamalla älypuhelimesi kameralla oheista QR-koodia.

Kannen kuva: Oslossa vaihtui piispa, vanha piispa Bernt Eidsvig Can.Reg. ja uusi piispa Fredrik Hansen.

Pysähtymisiä

Ihmisen elämä on arjen ja juhlan, työn ja vapaa-ajan, ahkeran tekemisen ja toivottavasti myös rennon oleskelun sävyttämää. Näinhän loman alussa piispammekin kirjoitti viestissään “Lomasta ja kristityn kokonaisvaltaisesta levosta” (10.6.2025). Jumala tahtoo meidän myös lepäävän. Lomaan ja lepoon kuuluu monta ulottuvuutta: keho, mieli ja henki. Viestissään piispa myös kannusti meitä käyttämään loma-aikaamme perheyhteyttä vahvistavasti ja antoi neuvoja “loman kristillistämiseksi”:

- Lue hengellinen kirja, joka ravitsee sielua.
- Vieraile pyhäkössä tai historiallisessa kirkossa matkalla.
- Pidä taukoa sosiaalisesta mediasta ja palaa olennaiseen.
- Vaella luonnossa ja rukoile hiljaisuudessa.
- Syö perheen kanssa rauhassa, aloittaen kiitoksella.
- Päätä päivä kiitokseen Jumalalle yhdessä perheen kanssa.

Tämän lehden ilmestyessä koulut ovat jo alkaneet ja suurin osa meistä työssäkäyvistä on jo palannut töihin. Ehkä meidän silti kannattaa vielä pysähtyä tuon neuvojen luettelon kohdalla ja miettiä, mitä tuli tehtyä ja mitä jäi tekemättä. Vielä ei ole liian myöhäistä korjata tilannetta.

Jokainen kohta tuossa luettelossa on jo itsessään pysähtymisen arvoinen. Milloin viimeksi luin hengellisen kirjan? Poikkesinko jossakin kirkossa, rukoilemassa? Vaihdoinko edes hetkeksi puhelimen ruudun ihmisen kasvoihin. Nautinko luonnosta – ei sen tarvitse olla suomalainen metsä tai järvimaisema, kyllähän se etelän hiekkarantakin — ja meri — on osa tätä ihmeellistä luomakuntaa. Mitä tein yksin, mitä yhdessä perheeni kanssa?

”Kulkekaamme eteenpäin mutta älkäämme empikö myös pysähtyä ja ihmetellä, sillekin on aikansa.”

Ikävä kyllä moni maailman asia pysähdyttää ja järkyttää. Tulee toivoton olo, kun sotaa, kärsimystä ja pahuutta ei mikään eikä kukaan näytä osaavan lopettaa. Mutta yhtä lailla me saisimme pysähtyä ja iloita; iloita niin monista kauniista asioista elämässämme ja ympärillämme. Hyvistä teoista, rakkaudesta, välittämisestä, huolenpidosta, yhteisestä rukouksesta, joka ei ole vain pyytämistä vaan myös kiittämistä ja ylistämistä.

Kiitoksen aiheita ainakin riittää: uusi kirkkotila Lauttasaaressa, onnistuneet lasten ja nuorten kesäleirit, nuorten pyhiinvaellus Roomaan jne. Niistä voimme lukea tässä ja tulevissakin lehdissä. “Maistakaa ja katsokaa, kuinka Herra on hyvä” (Ps. 34:9).

Hyvää syyskauden alkua! Kulkekaamme eteenpäin mutta älkäämme empikö myös pysähtyä ja ihmetellä, sillekin on aikansa.

M. Tervaportti

Tämän lehden mentyä painoon hiippakunnan nuoret ovat palaamassa riemuvuoden pyhiinvaellukseltaan Roomasta, juhlitaan Lauttasaaren Pyhän apostoli Jaakobin kirkon avajaisia ja hiippakuntajuhlaa ja pappisvihkimystä Lohjalla. Niistä lisää seuraavassa lehdessä.

Pääkirjoit

Sisällys

2 Pääkirjoitus
3 Oslossa vaihtui piispa
4 Uutisia ja ajankohtaista
6 Gazan puolesta vetoomuksia
7 Sunnuntait ja juhlapyhät
Rukouksen apostolaatti
8 Rauhan ja toivon siemeniä – Paavi Leo XIV:n viesti rukouspäivänä luomakunnan puolesta
10 Katolinen kirkko Helsingin Lauttasaareen
12 ”Hän on syntynyt siellä!” – isä Marco Pasinato Pyhällä maalla
15 Köyliön pyhiinvaellus Pyhän Henrikin tietä
16 Teologiaa ja kontakteja – Osnabrückin opintopäivät
20 Uskonnon opetuksesta Suomen Turuilla
23 Eukarististen ihmeiden näyttely Pyhän Marian kirkolla
24 Lastenleirillä Ahtelassa
26 Konfirmaatioleiri Taivassalossa
28 Kirja: Toivon pyhiinvaeltaja
30 Pyhä apostoli Jaakob
31 Myönteistä kehitystä jäsentuloissa
33 Eduard Profittlich SJ – Vita
34 Caritas-kuulumiset
36 Seurakunnat ja ohjelmat
40 Kristuksen edelläkävijä syntymässä ja kuolemassa

Oslossa vaihtui piispa

Heinäkuun 16. päivänä klo 12 Oslon piispa Bernt Eidsvig Can.Reg. ilmoitti Oslon Pyhän Olavin katedraalissa, että paavi Leo XIV on myöntänyt hänelle eron hiippakunnan piispan tehtävistä. Piispa Eidsvigille nimitettiin 1.11.2024 ja vihittiin 18.1.2025 seuraajapiispa (koadjuuttori) jo viime syksynä ja talvena (ks. Fides 1/2025, s. 7). Näin ollen piispanvaihdos odotti vain tätä lyhyttä ilmoitusta. Oslon uusi piispa on Fredrik Hansen, joka on viime kuukausina ottanut jo aktiivisesti osaa Oslon hiippakunnan pastoraalisiin ja hallinnollisiin tehtäviin.

Emerituspiispa Eidsvig lausui tilaisuudessa: ”Hiippakunta on turvallisissa käsissä. Minä rukoilen teidän puolestanne ja rukoilen piispa Fredrikin puolesta. Rukoilkaa tekin hänen puolestaan – ja toivon, että jatkatte myös minun puolestani rukoilemista, vaikka en enää ole teidän piispanne emmekä tule tapaamaan yhtä usein kuin olemme tehneet viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana. Kiitos teille.”

Piispa Eidsvig suunnittelee palaavansa takaisin augustinolaiskuoriherrojen luostariin Klosterneuburgiin Itävaltaan myöhemmin syksyllä.

Uusi piispa Fredrik Hansen haluaa vahvistaa Oslon hiippakunnan evankelioivaa otetta ja kirkon läsnäoloa yhteiskunnassa. Hänen mukaansa evankeliointi on kirkon elämän sydän, ja sen tulee olla sekä henkilökohtaista että yhteisöllistä. Hän pitää tärkeänä myös diakonian vahvistamista – erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien tukemista – sekä maallikoiden ja perheiden aktiivista osallisuutta kirkon tehtävässä. Kirkon tulee olla vieraanvarainen, avoin ja toivoa herättävä yhteisö, joka tarjoaa tilaa niin etsijöille kuin vahvan uskon omaaville.

Norjassa katolinen kirkko muodostuu kolmesta hallintoalueesta. Etelä-Norja kuuluu Oslon hiippakuntaan, Keski-Norja Trondheimin prelatuuriin ja Pohjois-Norja Tromssan prelatuuriin. Trondheimin piispa-prelaatti ja samalla tällä hetkellä myös Tromssan apostolinen asiainhoitaja on piispa Erik Varden OCSO, joka on samalla myös Pohjoismaiden piispainkokouksen puheenjohtaja.

Katolilaisten määrä Norjassa on kasvanut viime vuosikymmeninä valtavasti ja rekisteröityjen jäsenten lukumäärän perusteella Norjasta on tullut Pohjoismaiden suurin katolinen maa. Rekisteröityjä katolilaisia on maassa noin 170 000. Ruotsissa on luultavasti tätäkin enemmän katolilaisia, mutta rekisterissä heitä on vain noin 150 000.

KATT / Katolsk.no

Kalkutan Äiti Teresa pysyvästi yleiskalenteriin

Vatikaanista kerrottiin jo kevättalvella paavin tekemästä päätöksestä, että pyhä Teresa Kalkuttalainen – eli Kalkutan Äiti Teresa – merkitään pysyvästi roomalaiseen yleiskalenteriin. Kyseessä on se liturginen kalenteri, johon paikalliskirkkojen omat kalenterit pohjautuvat.

Pyhän Teresa Kalkuttalaisen vapaaehtoista muistopäivää vietetään jatkossa 5. syyskuuta, hänen taivaallisen syntymänsä vuosipäivänä. Jumalanpalveluksen ja sakramenttijärjestyksen viraston dekreetti korostaa pyhän Teresan hengellistä perintöä:

"Elämällä evankeliumin radikaalisti todeksi ja julistamalla sitä rohkeasti pyhä Teresa Kalkuttalainen todisti nöyrän palvelun arvokkuudesta ja kunniasta. Valitsemalla ei vain vähäisimmän paikan vaan olemalla vähäisimpien palvelija, hänestä tuli laupeuden esikuva ja todellinen hyvän samarialaisen ikoni."

Dekreetti muistuttaa myös hänen sisäisestä kutsumuksestaan palvella Kristusta köyhimpien kautta:

"Jeesuksen huuto ristillä – 'Minun on jano' (Joh. 19:28) – lävisti pyhän Teresan sydämen. Koko elämänsä hän omisti tämän janon sammuttamiselle, Kristuksen kaipuulle rakkauteen ja sieluihin, palvellen häntä kaikkein köyhimpien joukossa. Jumalan rakkauden täyttämänä hän säteili samaa rakkautta kaikille."

Äiti Teresan muistopäivän lisääminen paikallisiin kalentereihin tuli mahdolliseksi jo useita vuosia sitten, niin kuin toimittiin myös Suomessa. Uusin päätös vain varmistaa sen, että tämä muistopäivä lisätään kaikkiin paikallisiin kalentereihin 5. syyskuuta. Hänen muistonsa saa myös ensimmäisen paikan Roomalaisessa martyrologiumissa tuona päivänä.

Suomessa toimii tällä hetkellä Rakkauden lähetyssisarten kontemplatiivinen yhteisö Oulussa.

KATT / Vatican.va

Arkkipiispa Profittlichin autuaaksijulistaminen

Paavin kuoleman takia keväältä myöhemmäksi siirretty Tallinnan arkkipiispa Eduard Profittlichin autuaaksijulistaminen pidetään Tallinnan Vapauden aukiolla lauantaina 6.9.2025 klo 11 alkavan pyhän messun yhteydessä. Messun viettää paavin lähettiläänä Wienin emeritusarkkipiispa, kardinaali Christoph Schönborn OP.

Messuun voi osallistua ilmoittautumatta mutta paikalla olisi hyvä olla viimeistään klo 10.30. Juhlallisuudet alkavat jo torstaina 4.9. ja päättyvät sunnuntaina kiitosmessuun Pyhien Pietarin ja Paavalin katedraalissa klo 12. Ohjelmaan voi tutustua tarkemmin arkkipiispa Profittlichin elämää ja perintöä kokoavalla sivustolla profittlich.eu.

Arkkipiispa Profittlichin elämäkerta on tämän lehden sivulla 33.

KATT / katoliku.ee

Satoja kuoli hyökkäyksessä Nigeriassa

Kesäkuun puolivälissä 2025 aseistetut militantit hyökkäsivät Yelwatan kylään Benue Staten alueella Nigeriassa, surmaten arviolta 100–200 ihmistä ja pakottaen tuhannet pakenemaan kodeistaan. Hyökkäys kohdistui pääosin kristittyihin maanviljelijöihin ja sisäisesti siirtyneisiin henkilöihin, jotka olivat saaneet turvaa kylän katolisesta yhteisöstä. Useita rakennuksia, myös kirkkoja ja kouluja, poltettiin. Uhrien joukossa oli myös lapsia ja vanhuksia.

Paavi Leo XIV ilmaisi syvän surunsa ja rukoili erityisesti "Benue-joen laakson kristittyjen maaseutuyhteisöjen puolesta, jotka yhä uudelleen joutuvat väkivallan uhreiksi". Hän vetosi kansainväliseen yhteisöön rauhan ja turvallisuuden puolesta.

Auchin hiippakunnan piispa Gabriel Dunia kuvasi tapahtumia "järkyttäväksi kansanmurhaksi, joka toteutetaan järjestelmällisesti pelon, tuhon ja hävityksen keinoin". Paikallinen pappi, isä Ukuma Jonathan Angbianbee, kertoi hyökkäyksen olleen tarkkaan koordinoitu: militantit saartoivat

kylän moottoripyörillä ja estivät siviilien pakenemisen kirkon turviin.

Katolinen kirkko Nigeriassa on vedonnut kansainvälisiin toimijoihin – ei vain sanoissa vaan myös konkreettisen avun muodossa – jotta "viattomien verenvuodatus" saataisiin loppumaan. Tietyillä alueilla Nigeriassa katoliset yhteisöt ja erityisesti papit joutuvat usein erilaisten väkivallantekojen kohteiksi.

KATT / Vatican News / Omnesmag.com

Paavi Leon terveiset Suomen katolilaisille

Paavi Leo XIV on Vatikaanin valtiosihteeristön kautta kiittänyt piispa Raimoa saamistaan onnitteluista valintansa johdosta. Vastauksessa sanotaan, että paavi "arvostaa syvästi" piispa Raimon Suomen katolilaisten nimissä osoittamaa läheisyyttä ja lupauksia rukouksista ja "sydämellisesti antaa apostolisen siunauksen ... papistolle, sääntökuntalaisille ja maallikoille" Helsingin hiippakunnassa.

KATT

Paavi Leo XIV: Barbaarisuuden on loputtava Gazassa

Angelus-rukouksen jälkeen sunnuntaina 20. heinäkuuta paavi Leo XIV ilmaisi surunsa siitä, että Israelin armeijan sotilaallinen isku oli osunut Gazan Pyhän perheen katoliseen kirkkoon. Iskussa kuoli kolme ihmistä. Paavi totesi, että kyseinen hyökkäys oli vain yksi monista Gazan väestöön ja pyhiin paikkoihin kohdistuneista iskuista.

Gazan Pyhän perheen kirkossa rukoillaan sodan uhasta huolimatta.

Torstaiaamuna, 17. heinäkuuta, kun Gazan Pyhän perheen kirkkoon osui israelilainen pommi, kirkossa oli noin 600 ihmistä hakemassa turvaa. Seurakunnan pappi Gabriel Romanelli, samoin kuin useat muutkin, haavoittuivat. Kolme ihmistä kuoli iskussa. Angelus-rukouksen jälkeen kesäasunnollaan Castel Gandolfossa paavi Leo mainitsi nimeltä kolme iskussa kuollutta ihmistä: Saad Issa Kostandi Salameh, Foumia Issa Latif Ayyad ja Najwa Ibrahim Latif Abu Daoud. Paavi Leo sanoi olevansa lähellä heitä ja heidän perheitään.

Pyhä isä vetosi sodan osapuoliin, että saataisiin välitön loppu sodan barbaarisille teoille ja rauhanomainen ratkaisu konfliktille. Hän kehotti kansainvälistä yhteisöä noudattamaan humanitaarista oikeutta ja kunnioittamaan velvollisuutta suojella siviilejä, "samoin kuin kieltoa käyttää kollektiivista rangaistusta, mielivaltaista voimaa ja pakkosiirtää väestöä". Paavi päätti sanomansa "rakkaille" Lähi-idän kristityille ja sanoi ymmärtävänsä, että he tuntevat voivansa tehdä vain vähän "tässä traagisessa tilanteessa". "Te olette paavin ja koko kirkon sydämessä", hän sanoi. "Kiitos teidän uskontodistuksestanne."

Keskustelu Netanjahun kanssa

Aiemmin päivällä, puhuessaan toimittajille vietettyään messun läheisessä Albanon kaupungissa, paavi Leo painotti tarvetta "rukoilla rauhan puolesta ja yrittää vakuuttaa kaikki osapuolet istumaan neuvottelupöytään, aloittamaan vuoropuhelu ja laskemaan aseensa". "Maailma ei jaksa enää", paavi sanoi. "Niin monta konfliktia, niin paljon sotia."

Paavilta kysyttiin sitten hänen perjantaisesta puhelustaan Benjamin Netanjahun kanssa, jonka aikana hän vetosi "uuteen ponnistukseen" konfliktin lopettamiseksi ja ilmaisi surunsa "raskaasta hinnasta", jota Gazan siviilit maksavat. "Painotimme tarvetta suojella kaikkien uskontojen pyhiä paikkoja", pyhä isä sanoi, "ja kunnioittaa ihmisiä ja pyhiä paikkoja sekä pyrkiä jättämään kaikki väkivalta ja viha taakse."

Piispa Raimolta lausunto Gazan katoliseen kirkkoon kohdistuneen iskun johdosta

Myös Helsingin piispa Raimo Goyarrola — monien muiden kirkonjohtajien tavoin — antoi tapahtuman jälkeen lausunnon. Hän kirjoittaa: "Osoitan vilpittömän osanottoni alueen katoliselle yhteisölle ja kaikille Gazan sodasta kärsiville ja tuomitsen tämän Jumalan huoneeseen ja siviileihin kohdistuneen häpeällisen teon. Se on jälleen yksi esimerkki sodan mielettömyydestä ja muistutus siitä, että laskun kaikesta väkivallasta joutuvat maksamaan myös viattomat."

Piispa Raimo kertoo myös yhtyvänsä paavi Leo XIV:n vetoomukseen välittömästä tulitauosta. Hän pyytää "kaikkia katolisen kirkon uskovia sekä kaikkia hyvän tahdon ihmisiä Suomessa rukoilemaan yksin ja yhdessä Gazan asukkaiden puolesta, uskontokuntaan katsomatta, niin että Kristus, Rauhan Ruhtinas, antaisi heille ja koko maailmalle todellisen rauhan, sovinnon ja tulevaisuuden toivon."

KATT / Vatican News (Juho Sankamo)

Autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen, juhlapyhä

14.8. torstai, illalla aaton messu
1L 1. Aikak. 15:3-4, 15-16, 16:1-2
Ps. 132:6-7, 9-10, 13-14. – 8
2L 1. Kor. 15:54-57
Ev. Luuk. 11:27-28

15.8. perjantai, juhlapyhän messu
1L Ilm. 11:19a, 12:1-6a, 10ab
Ps. 45:10, 11, 12, 16. – 10b
2L 1. Kor. 15:20-27a
Ev. Luuk. 1:39-56

17.8. kirkkovuoden 20. sunnuntai (IV)
1L Jer. 38:4-6, 8-10
Ps. 40:2, 3, 4, 18. – 14b
2L Hepr. 12:1-4
Ev. Luuk. 12:49-53

24.8. kirkkovuoden 21. sunnuntai (I)
1L Jes. 66:18-21
Ps. 117:1, 2. – Mark. 16:15
2L Hepr. 12:5-7, 11-13
Ev. Luuk. 13:22-30

31.8. kirkkovuoden 22. sunnuntai (II)
1L Sir. 3:17-20, 28-29
Ps. 68:4-5ac, 6-7ab, 10-11. – vrt. 11b
2L Hepr. 12:18-19, 22-24a
Ev. Luuk. 14:1, 7-14

7.9. kirkkovuoden 23. sunnuntai (III)
1L Viis. 9:13-18
Ps. 90:3-4, 5-6, 12-13, 14+17. – 1
2L Filem. 9b-10, 12-17
Ev. Luuk. 14:25-33

14.9. (kirkkovuoden 24. sunnuntai) Pyhän ristin ylentäminen, juhla (IV)
1L 4. Moos. 21:4b-9
Ps. 78:1-2, 34-35, 36-37, 38. – vrt. 7c
2L Fil. 2:6-11
Ev. Joh. 3:13-17

21.9. kirkkovuoden 25. sunnuntai (I)
1L Aam. 8:4-7
Ps. 113:1-2, 4-6a, 7-8. – vrt. 1a+7a
2L 1. Tim. 2:1-8
Ev. Luuk. 16:1-13 tai Ev. Luuk. 16:10-13

28.9. kirkkovuoden 26. sunnuntai (II)
1L Aam. 6:1a, 4-7
Ps. 146:6c-7, 8-9a, 9bc-10. – 1b
2L 1. Tim. 6:11-16
Ev. Luuk. 16:19-31

5.10. kirkkovuoden 27. sunnuntai (III)
1L Hab. 1:2-3, 2:2-4
Ps. 95:1-2, 6-7abc, 7d-9. – 7d-8a
2L 2. Tim. 1:6-8, 13-14
Ev. Luuk. 17:5-10

12.10. kirkkovuoden 28. sunnuntai (IV)
1L 2. Kun. 5:14-17
Ps. 98:1, 2-3ab, 3cd-4. – vrt. 2b
2L 2. Tim. 2:8-13
Ev. Luuk. 17:11-19

Hiippakunnan ordoon ja messun lukukappaleihin voi tutustua osoitteessa katolinen.fi/lukukappaleet-hiippakunnan-ordosta

Rukouksen apostolaatti

Elokuun 2025 rukouksen apostolaatin palsta

Jos haluamme tuntea jonkun hyvin, meidän täytyy kohdata hänet. Siksi meidän täytyy kohdata myös Jumala, joka tulee. Voin kohdata Hänet sanassa, toisessa ihmisessä ja omassa sisimmässäni. Jos haluan kohdata Jumalan, tarvitsen avoimen sydämen: se tarkoittaa, että kutsun hänet omaan elämääni. Ihminen, joka avautuu Jumalalle, kokee syvää rauhaa ja iloa.

Kohtaamisemme elävän Jumalan kanssa muuttavat paitsi meitä myös ympäristöämme. Jeesus valmistaa meitä kärsivällisesti lähetyssaarnaajikseen. Ennen kuin hän lähettää meille Pyhän Hengen, hän haluaa, että me ymmärrämme, mikä on tehtävämme maailmassa. Siksi Jeesus rukoili Isäänsä meidän puolestamme: "Minä en rukoile vain heidän puolestaan, vaan myös niiden puolesta, jotka heidän todistuksensa tähden uskovat minuun" (Joh. 17:20).

Kun annan jonkun tulla sydämeeni, olen häntä vastassa. Samoin se, joka tulee sydämeeni, on minua vastassa. Vastavuoroisuus on välttämätöntä. Jumala on valmis.

Mutta entä minä? Me unohdamme usein, että Jumala pysyy meissä ja että meidän tulee huolehtia hänestä. On tärkeää, että me kaipaamme Jumalaa. Ihmisen tie Jumalan luo on avoin sydän ja vastuullinen elämä. Se on joskus kuoppainen tie, täynnä mutkia, epäilyksiä ja vaikeita valintoja. Oma elämäni on aina tie taivaaseen, kun kuljen sitä Jeesuksen kanssa.

isä Stanisław Zawiłowicz SCJ

Rukoilkaamme...

Elokuu
- Rukoilemme yhteiskuntien puolesta, joissa eri ryhmien rinnakkaiselo on vaikeaa, että ne eivät sortuisi etnisiin, poliittisiin, uskonnollisiin tai ideologisiin vastakkainasetteluihin.

Augusti
- Vi ber att samhällen där samexistens är försvagad, inte frestas till konfrontation av etniska, politiska, religiösa eller ideologiska skäl.

Syyskuu
- Rukoilemme sen puolesta, että me pyhän Franciscuksen innoittamina voisimme kokea keskinäisen riippuvuutemme kaikista luoduista, joita Jumala rakastaa ja jotka ovat rakkauden ja kunnioituksen arvoisia.

September
- Vi ber att vi med den Helige Franciscus kan erfara vårt ömsesidiga beroende av alla skapade varelser, som är älskade av Gud och värda kärlek och respekt.

Lisätietoa rukouksen apostolaatista ja ajankohtaiset rukousaiheet löytyvät osoitteesta: https://katolinen.fi/pyha-isa-eli-paavi/paavin-rukousaiheet-eli-rukouksen-apostolaatti/

Pyhä isä Borgo Laudato Si' -keskuksessa Castel Gandolfossa 9.7.2025. Vatican Media.

Rauhan ja toivon siemeniä

Paavi Leo XIV:n viesti maailman rukouspäivänä luomakunnan puolesta 1.9.2025

Rakkaat veljet ja sisaret!

Tämänkertainen luomakunnan puolesta vietettävän maailman rukouspäivän teema, jonka rakas paavimme Franciscus on valinnut, on *"Rauhan ja toivon siemeniä".* Kymmenen vuotta on kulunut siitä, kun tämä rukouspäivä otettiin käyttöön samaan aikaan kuin julkaistiin kiertokirje *Laudato si',* ja me vietämme nyt riemuvuotta *"Toivon pyhiinvaeltajina".* Tämän vuoden teema tuntuu siksi erityisen ajankohtaiselta.

Julistaessaan Jumalan valtakuntaa Jeesus käytti usein siemenen kuvaa. Kun hänen kärsimyksensä hetki lähestyi, hän sovelsi tätä kuvaa itseensä verraten itseään vehnänjyvään, joka kuollessaan kantaa hedelmää (vrt. Joh. 12:24). Siemen kätkeytyy maahan, ja siellä, ihmeellisesti, elämä puhkeaa esiin, jopa mitä odottamattomimmissa paikoissa. Tämä viittaa aina uuden alun mahdollisuuteen. Voimme ajatella esimerkiksi tienvarsikukkia: kukaan ei ole niitä sinne istuttanut, mutta satunnaisesti sinne päätyneet siemenet synnyttävät kukkia, jotka tuovat väriä harmaaseen asfalttiin ja murtavat jopa sen kovan pinnan.

Kristuksessa olemme mekin siemeniä. Eikä vain siemeniä, vaan *rauhaan ja toivoon kylvettyjä*. Profeetta Jesaja ilmoittaa, että Jumalan Henki voi muuttaa kuivan, paahtuneen erämaan puutarhaksi – levon ja tyyneyden paikaksi: "Mutta meihin vuodatetaan henki korkeudesta. Autiomaa muuttuu puutarhaksi, ja puutarhaa pidetään metsänä. Autiomaassa vallitsee oikeus, puutarhassa asuu vanhurskaus. Vanhurskauden hedelmä on rauha, vanhurskauden vaikutus on lepo ja luottamus ikuisesti. Minun kansani saa asua rauhassa, turvallisissa asunnoissa ja levollisilla lepopaikoilla." (Jes. 32:15–18).

Nämä profeetan sanat kulkevat mukana *Luomakunnan aikana*, ekumeenisessa juhlassa, jota vietetään 1. syyskuuta – 4. lokakuuta 2025. Ne muistuttavat meitä voimallisesti siitä, että rukouksen lisäksi tarvitaan tahtoa ja konkreettisia tekoja, jotta tämä

”Rakkaudella ja sitkeydellä työskennellen voimme kylvää monia oikeudenmukaisuuden siemeniä ja siten edistää rauhaa ja kasvattaa toivoa.”

”Jumalan syleily” maailmaa kohtaan (vrt. *Laudato si,’* 84) tulisi näkyväksi. Profeetta asettaa oikeuden ja lain vastakohdaksi erämaan autiuden. Tämä viesti on huolestuttavan ajankohtainen. Monilla maailman alueilla on nyt selvää, että maapallomme on luhistumassa. Epäoikeudenmukaisuus, kansainvälisen oikeuden ja kansojen oikeuksien polkeminen, kasvavat eriarvoisuudet ja ahneus, joka näitä ruokkii, aiheuttavat metsien häviämistä, saastumista ja luonnon monimuotoisuuden katoamista. Sään ääri-ilmiöt, joiden taustalla on ihmisen toiminnan aiheuttama ilmastonmuutos, yleistyvät ja voimistuvat (vrt. ap. kehotuskirje *Laudato Deum,* 5) – puhumattakaan niistä keskipitkän ja pitkän aikavälin seurauksista, joita aseelliset konfliktit aiheuttavat sekä ihmiselle että luonnolle.

NÄYTTÄÄ SILTÄ, että emme vieläkään täysin ymmärrä sitä, ettei luonnon tuhoaminen kohtele kaikkia samalla tavoin. Kun oikeutta ja rauhaa tallotaan jalkoihin, kärsijöinä ovat ensisijaisesti kaikkein köyhimmät, syrjäytetyt ja ulkopuolelle jätetyt. Tältä osin alkuperäiskansojen kärsimys on erityisen puhutteleva esimerkki.

Eikä siinä kaikki: toisinaan luonto itse muuttuu neuvotteluvälineeksi, vaihtokelpoiseksi hyödykkeeksi taloudellisen tai poliittisen hyödyn tavoittelussa. Näin Jumalan luomakunnasta tehdään taistelukenttä elintärkeiden luonnonvarojen hallinnasta. Tämän todistavat maatalousalueet ja metsät, jotka on miinoitettu; “poltetun maan” taktiikka (vrt. Paavillinen oikeudenmukaisuuden ja rauhan neuvosto: *Terra e cibo.* LEV 2015, ss. 51–53); vesivarojen ympärillä syntyvät konfliktit; ja raaka-aineiden epätasainen jakautuminen, joka rankaisee köyhimpiä kansoja ja horjuttaa yhteiskuntarauhaa.

NÄMÄ MONINAISET haavat ovat synnin seurausta. Tämä ei ole se maailma, jonka Jumala tahtoi antaessaan Maan hallinnan ihmiselle, jonka hän loi omaksi kuvakseen (vrt. 1. Moos. 1:24–29). Raamattu ei oikeuta ”ihmisen tyranniaan luomakunnan yli" (*Laudato si,’* 200). Päinvastoin: ”On tärkeää lukea Raamatun tekstejä kontekstissaan oikean hermeneutiikan avulla ja muistaa, että ne kehottavat meitä 'viljelemään ja varjelemaan' maailman puutarhaa (vrt. 1. Moos. 2:15). Kun 'viljeleminen' merkitsee maan kyntämistä ja kylvämistä, 'varjeleminen' tarkoittaa suojelemista, hoitamista, säilyttämistä ja valvomista. Se merkitsee vastuullista vastavuoroista suhdetta ihmisen ja luonnon välillä” (*Laudato si,’* 67).

Ympäristöoikeudenmukaisuus – jota profeetat ovat epäsuorasti julistaneet – ei voi enää olla vain abstrakti ajatus tai etäinen päämäärä. Se on kiireellinen tarve, joka ylittää pelkän ympäristönsuojelun. Kyse on oikeudenmukaisuudesta: sosiaalisesta, taloudellisesta ja ihmisarvoon liittyvästä. Uskoville se on lisäksi teologinen velvollisuus, jolla on kristityille Kristuksen, Luojamme ja Lunastajamme, kasvot. Maailmassa, jossa juuri kaikkein haavoittuvimmat ovat ensimmäisinä kärsimässä ilmastonmuutoksen, metsäkadon ja saastumisen seurauksista, luomakunnan vaaliminen on uskon ja ihmisyyden osoitus.

NYT ON TODELLA AIKA siirtyä sanoista tekoihin. ”Jumalan työn varjelemisen kutsumuksemme eläminen todeksi on olennainen osa hyveellistä elämää. Se ei ole valinnaista eikä myöskään toissijainen näkökohta kristillisessä kokemuksessamme” (*Laudato si,’* 217).

Rakkaudella ja sitkeydellä työskennellen voimme kylvää monia oikeudenmukaisuuden siemeniä ja siten edistää rauhaa ja kasvattaa toivoa. Monesti tarvitaan vuosia, ennen kuin puu kantaa ensimmäiset hedelmänsä – vuosia, jotka sitovat mukaansa kokonaisen ekosysteemin: jatkuvuutta, uskollisuutta, yhteistyötä ja rakkautta, ennen kaikkea silloin, kun tuo rakkaus heijastaa Jumalan uhrautuvaa rakkautta.

Kirkon hankkeista, jotka ovat kuin peltoon kylvettyjä siemeniä, haluan mainita *Borgo Laudato Si’* -projektin, jonka paavi Franciscus jätti meille perinnöksi Castel Gandolfossa [paavin kesäasunto Rooman eteläpuolella]. Se on siemen, joka voi kantaa rauhan ja oikeudenmukaisuuden hedelmää, kokonaisvaltainen ekologinen kasvatusprojekti, joka haluaa olla esimerkki siitä, miten voidaan elää, työskennellä ja rakentaa yhteisöä *Laudato si’* -kiertokirjeen periaatteita soveltaen.

Rukoilen Kaikkivaltiasta Jumalaa, että hän vuodattaisi meille runsain mitoin *“Henkensä korkeuksista”* (Jes. 32:15), jotta nämä ja muut vastaavat siemenet voisivat kantaa runsasta rauhan ja toivon satoa.

KIERTOKIRJE LAUDATO SI’ on nyt ohjannut katolista kirkkoa ja monia hyvän tahdon ihmisiä kymmenen vuoden ajan. Toivon, että se voisi jatkossakin inspiroida meitä ja että kokonaisvaltainen ekologia yhä useammin hyväksyttäisiin oikeana kulkusuuntana. Näin toivon siemenet lisääntyvät – siemenet, joita “viljellään ja varjellaan” sen armon avulla, joka kumpuaa suuresta ja horjumattomasta toivostamme, joka on ylösnoussut Kristus itse. Hänen nimessään lähetän teille kaikille siunaukseni.

Vatikaanista, 30. kesäkuuta 2025

Pyhän Rooman kirkon ensimmäisten marttyyrien muistopäivänä

LEO XIV

Paavi Franciscuksen kiertokirje ***Laudato sì*** (Ole ylistetty) yhteisen kotimme hoitamisesta julkaistiin 24.5.2015. Kiertokirjeen voi ostaa kirjasena Katolisesta kirjakaupasta (https://katolinenkirjakauppa.fi/kauppa/laudato-si-ole-ylistetty-paavi-franciscus/) tai lukea hiippakunnan kotisivuilla (https://katolinen.fi/asiakirjoja/).

Katolinen kirkko Helsingin Lauttasaareen

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta aloittaa toiminnan Lauttasaaressa – uusi kappeli ja koulu Pyhän Jaakobin kirkossa.

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta on solminut vuokrasopimuksen Helsingin seurakuntayhtymän kanssa Lauttasaaren kirkon yhteydessä olevan Pyhän Jaakobin kirkon (S:t Jacobs kyrka) käyttämisestä. Sopimuksen mukaan vuokrasopimusta voidaan parin vuoden kuluttua jatkaa tai korvata muilla järjestelyillä.

Katolinen toiminta Pyhän Jaakobin kirkossa käynnistyy varsinaisesti elokuun alussa 2025. Sunnuntaimessuja on tarkoitus viettää suomeksi, englanniksi sekä eri kieli- ja kansallisryhmien tarpeet huomioiden. Kirkko tulee Pyhän Henrikin katedraalin alaiseksi kappeliksi, joten sen vastuuhenkilö on katedraaliseurakunnan kirkkoherra, isä Jean Claude Kabeza. Koordinoivana pappina toimii isä Mauri Bravo.

ELOKUUSSA kirkon viereisissä toimistotiloissa aloittaa toimintansa myös uusi katolinen koulu. Kouluhanke vastaa pitkäaikaiseen tarpeeseen katolisen opetuksen kehittämisestä pääkaupunkiseudulla.

Pyhän Jaakobin kirkko on osa Lauttasaaren kirkkokokonaisuutta, joka valmistui vuonna 1958 arkkitehtien Keijo ja Marja Petäjän suunnitelmien mukaan. Kirkon matalampi kappeli, Pyhän Jaakobin kirkko, on aiemmin ollut Helsingin ruotsinkielisen seurakunnan käytössä.

HELSINGIN PIISPA Raimo Goyarrola on iloinen sopimuksen syntymisestä: ”Kiittäkäämme Jumalaa ja evankelisluterilaista kirkkoa tästä merkittävästä mahdollisuudesta kasvaa kristittynä yhteisönä.”

Pyhän Jaakobin kirkkoa ulkoa ja sisältä. Se valmistui vuonna 1958 arkkitehtien Keijo ja Marja Petäjän suunnitelmien mukaan.

Lauttasaaren Pyhän Jaakobin kirkko on hyvin tavoitettavissa metrolla (Lauttasaari/Gyldénintie) sekä linja-autoilla (Linja 22 Helsingin keskustan suunnasta kohti Katajaharjua; tai Lauttasaarentietä pitkin ajavat Espoon ja Helsingin väliset vuorot). Lisäksi kirkon edessä on hyvin parkkitilaa. Kirkon osoite on Myllykallionrinne 1. ■

KATT

Lisätietoja: kirkkoherra Jean Claude Kabeza, jean.claude.kabeza@katolinen.fi, +358 40 630 6910

Miten Lauttasaaren kirkon toiminta lähtee liikkeelle?

Lauttasaaren Pyhän apostoli Jaakobin kirkon toiminta on juuri päässyt käyntiin. Kirkko kuuluu Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan alaisuuteen, joten sillä ei ole erillistä kirkkoherraa. Käytännössä sen asioita koordinoi isä Mauri Bravo (040-3259584, mauri.bravo@katolinen.fi). Osana Lauttasaaren kirkkokokonaisuutta sijaitseva kirkko on vuokrattu Helsingin seurakuntayhtymältä. Siksi sen sisäisiin arkkitehtonisiin ratkaisuihin ei toistaiseksi voi tehdä mitään merkittäviä muutoksia.

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan toiminta Lauttasaaressa alkoi sunnuntaina 10. elokuuta 2025 kello 12.00 juhlallisella piispanmessulla. Osoitteessa Myllykallionrinne 1, 00200 Helsinki sijaitseva kirkko on hyvin tavoitettavissa metrolla (Lauttasaari/Gyldénintie) sekä linja-autoilla (Linja 22 Helsingin keskustan suunnasta kohti Katajaharjua; tai Lauttasaarentietä pitkin ajavat Espoon ja Helsingin väliset vuorot). Lisäksi kirkon edessä on hyvin parkkitilaa.

Toiminnan aluksi messuaikataulu on suunniteltu seuraavanlaiseksi:

SUNNUNTAISIN (17.8.2025 alkaen) päämessu suomeksi on klo 10.30. Klo 12 on afrikkalaisen yhteisön messu, klo 14 ukrainalaisen yhteisön liturgia, klo 16 erikielisiä messuja ja klo 18 messu englanniksi. Erikielisiä messuja klo 16 vietetään seuraavassa järjestyksessä: kuukauden 1. su ja 3. su espanjaksi, 2. su varmistuu pian, 4. su latinaksi, 5. su tagalogiksi. Kuukauden 3. viikon lauantaina klo 16.00 on messu arameaksi.

ARKISIN kirkossa on iltamessu klo 18 englanniksi maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin, tiistaisin on messu latinaksi klo 18 (joka toinen tiistai Catholic Students' Club).

Adoraation ajankohtaa ja erillisiä rippiaikoja ei ole vielä varmistettu. Rippille pääsee yleensä kuitenkin aina puolisen tuntia ennen messun alkua.

KOULU: Kirkon yhteydessä oleviin tiloihin suunnitellusta katolisesta koulusta saa lisätietoja koulun opettajalta Sara Nummiselta: sara.numminen@gmail.com (koulun virallinen sähköpostiosoite avautuu pian).

KATT

Isä Marco Pasinatolle seitsemän kuukautta Pyhällä maalla tekivät hyvää.

”Hän on syntynyt siellä!”

Isä Marco Pasinato Pyhän maan virvoittavilla lähteillä

Psalmi 87 jatkuu: ”Se mies on syntynyt täällä!” Jeesus Kristus, ihmiseksi tullut Jumala, on syntynyt Pyhällä maalla. Siksi kristityt iloiten tanssivat ja laulavat: ”Sinussa ovat kaikki minun lähteeni.” Näillä psalmin 87 sanoilla on otsikoitu kirja Carmen Hernándezin pyhiinvaellusmatkasta Israeliin 1963–64 (it. *Sono in te tutte le mie fonti,* 2023). Carmen (1930–2016) ja Kiko Argüello olivat ensimmäiset, jotka aloittivat neokatekumenaalisen Tien. Heidän jälkeensä tämän Tien ovat aloittaneet tuhannet kristityt ympäri maailmaa.

Ennen Tien aloittamista Kikon kanssa Carmen vietti vajaan vuoden Pyhällä maalla etsien kutsumustaan. Pelastushistorian tärkeissä paikoissa hän sai kokea Jumalan armon lohdutusta, johdatusta ja rohkaisua. Raamatun sanat ja niiden merkitys Carmenin elämässä saivat rukoilevan vaeltajan mielessä ja sydämessä vahvistuksen koskettuksessaan pyhiin paikkoihin ja siellä koettuun Kristuksen läsnäoloon. Sillä juuri tällä maalla, näissä paikoissa pelastus on inkarnoitunut. Juuri täällä ihmiseksi tullut Jumala katsoi ja koski ihmisiä, eläimiä, maata, kiviä, rakennuksia, hengitti ilmaa, joi vettä, söi leipää. Täällä on paikka, missä hän istui ja puhui kansalle. Paikka, missä hänet ristiinnaulittiin ja missä hän nousi kuolleista, sekä paikat, joissa Jeesus ilmestyi opetuslapsilleen ja astui taivaaseen. Kun kaikki ihmeet, myös Vanhan testamentin ja alkukirkon ajan ihmeet, ovat tapahtuneet näissä maisemissa, niin täällä rukoillen luettu Raamatun sana voi koskettaa ihmistä erityisellä tavalla. Niin tapahtui Carmenille. Jumala jakaa armolahjojaan runsaasti Jumalaa kaipaaville ja etsiville.

Italia–Suomi–Filippiinit

Isä Marco Pasinato tarkentaa, että tällaiset armon kokemukset ja armolahjat ovat hyvin henkilökohtaisia eivätkä itsestään selviä kaikille Pyhälle maalle matkustaville. Jumala jakaa hyvyyksiään kullekin parhaaksi katsomaansa aikaan.

Helsingin hiippakunnallisen lähetysseminaarin opiskelijat kävivät rehtorinsa isä Marco Pasinaton opastamalla pyhiinvaelluksella helmikuussa 2024. He tutustuivat mm. Megiddoon, joka on ollut monien käänteentekevien taisteluiden tanner varhaisesta historiasta alkaen.

Opintoretkillä kuljettiin omalla autolla tai kävellen. Maaliskuun vihreydessä tie vei Galilean Koranzinista Kapernaumiin, kuten Jeesuksen ensimmäiset opetuslapset, jalkaisin.

Isä Marco on tottunut matkustamaan. Jo 5-vuotiaana hän muutti Italiasta lähetysperheen lapsena Suomeen. Lukioikäisenä hän muutti Roomaan ja aloitti Redemptoris Mater -pappisseminaarissa kutsumuksensa etsinnän. Vietettyään välivuoden seminaarista synnyinseudullaan Italian Ivreassa töitä tehden hänen pappiskutsumuksensa vahvistui ja hän palasi pappisseminaariin, josta hänet lähetettiin Filippiinien Manilaan ja sieltä lopulta takaisin Suomeen Helsingin hiippakunnalliseen lähetysseminaariin. Piispa Teemu Sippo SCJ vihki isä Marcon papiksi Nasaretin pyhän perheen kirkossa Oulussa vuonna 2010. Siitä pitäen isä Marco on palvellut Helsingin hiippakuntaa kappalaisena ja kirkkoherrana Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnassa, josta hän siirtyi vuonna 2019 hiippakunnallisen Redemptoris Mater -lähetysseminaarin rehtoriksi Kauniaisiin. Isä Marco toimi myös hiippakuntamme asianhoitajana vuodet 2019–23 odottaessamme uutta piispaa.

Pyhälle maalle

Samoihin aikoihin syksyllä 2023, kun isä Raimo Goyarrola vihittiin Helsingin hiippakunnan piispaksi, Pyhällä maalla, neokatekumeenisen tien hoitamassa Domus Betaniassa valmisteltiin koulutusohjelmaa, joka auttaa pappeja jatko-opinnoissaan ja kutsuu heitä virvoittumaan Jumalan sanaa tutkistellen pyhillä paikoilla. Domus Betania tekee yhteistyötä Paavillisen Lateraani-yliopiston kanssa ja koulutusohjelma on osa paavillisen yliopiston hyväksymää lisensiaattitutkintoa. Isä Francesco G. Voltaggio, Domus Betanian rehtori, on kirjoittanut kollegansa kanssa edellä mainitun kirjan Carmen Hernándezin vaelluksesta Pyhällä maalla. Carmenin historia on vaikuttanut Domus Betanian ohjelman aloittamiseen.

Asianhoitajan tehtävistä vapauduttuaan isä Marco pyysi piispa Raimolta lupaa lähteä Pyhälle maalle, kun Domus Betanian rehtori oli kesällä kysellyt isä Marcoa ensimmäiselle Domus Betanian koulutusjaksolle. Piispa Raimo antoi siunauksen Jerusalemiin lähdölle ja niin alkoi toteutua

Jerusalemin latinalainen patriarkka Pierbattista Pizzaballa OFM siunasi juhlallisin menoin Domus Betanian pääsiäisenä 2024. Rehtori Voltaggio patriarkasta vasemmalla ja isä Marco patriarkasta toinen oikealla.

isä Marcon toive asua pidempään Pyhällä maalla. Tammikuussa 2024 hän pakkasi laukkunsa jo 11. kerran mennäkseen Israeliin, mutta koskaan aikaisemmin hän ei ole ollut siellä näin pitkään.

Domus Betanian luostarimaiseen yhteisöön asettui asumaan 22 pappia. Neljä heistä oli talon vakituista väkeä – rehtori, vararehtori, professori ja hengellinen ohjaaja – muut 18 olivat eri puolilta maailmaa tulleita pappeja. Heidän virkaikänsä vaihteli kahdesta vuodesta kahteenkymmeneenviiteen. Isä Marco ei etukäteen tuntenut muita osallistujia, mutta he tuntuivat heti veljiltä, sillä usko yhdistää. Yhteistä uskoa tukee myös monille yhteiset käytännöt liturgiassa, rukouksissa, lauluissa ja jopa kirkkotilan kuvituksessa. Myös valmius siivota, kokata ja osallistua arkisiin tehtäviin yhdessä loi hyvän veljeyden hengen.

Rukousta ja opiskelua

Domus Betania ja sen ohjelma eivät isä Marcolle kuitenkaan olleet ensisijaisesti opiskelua vaan mieluummin paikka, joka loi hyvät olosuhteet rukoukselle. Rukous kannattelee kaikkea toimintaa, johon on päivittäin varattu runsaasti aikaa. Päiväryt mi noudattaa lähes monastista järjestystä: herätys 7.00, laudes, aamiainen, luento/pyhiinvaellus, lounas, opiskelu/rukous, messu, illallinen, kompletorium, hiljaisuus 22.00.

Opetuksessa käsiteltiin pelastushistoriaa (it. *Storia della Salvezza*) kolmesta näkökulmasta: sana, liturgia ja yhteisö. Lähtökohtana ovat ensimmäisten kristittyjen tavat viettää liturgiaa ja elää yhteisönä sekä tapojen heprealaiset juuret. Oman näkökulman tuovat filosofisten ja antropologisten lähteiden tarkastelu ja Vatikaanin II kirkolliskokouksen uudet avaukset, jotka johtavat etsimään aarteita kirkkoisiltä ja kohtaamaan avoimesti nykymaailman ekumeeniset ja uskontojen väliset haasteet sekä uuden evankelioimisen välttämättömyyden.

Opintojen toinen osuus, pelastushistoriallliset paikat (it. *Geografia della Salvezza*), tutustuttaa osallistujat pyhiin paikoihin. Tämä osuus kokonaisuudesta oli merkittävintä ja antoisinta isä Marcolle, josta hän lausuu: ”Saimme käydä aikaisemmin monille meille tuntemattomissa paikoissa, joista tosin olimme lukeneet, mm. Egyptissä, Turkissa, Siinain erämaassa. Mutta on eri asia lukea Siinain erämaasta kuin seisoa sen keskellä ja nähdä, kuinka kivinen ja punainen erämaa se on, tai tuntea ruumiissaan, mitä tarkoittaa nousta Jerikosta Jerusalemiin, kun noustessa kipuamme jopa tuhat metriä ylöspäin. Nämä paikat yhdistettyinä tutkisteltuun Raamatun sanaan ihan kuin inkarnoituvat, ja allegorisesti ymmärretty Raamatun sana alkaa elää. Sitä ikään kuin hengittää Raamattua tässä maisemassa. Jumalan sana astuu sinuun sisälle ja muovaa sinua.”

Hiljainen Jerusalem

Kun katse kääntyi historiasta nykypäivään, Jerusalem on sodan takia hiljainen, autio. Kaupunkilaisissa aistii jännittyneisyyden. Kun turistit ja pyhiinvaeltajat ovat poissa, lisääntyy lohduton työttömyys. Kerjäämisestä tulee monille pakko elannon saamiseksi. Toisaalta, kun pyhillä paikoilla ei ole tungosta voi Nasaretin kirkossa, Getsemanessa tai Pyhällä haudalla viipyä pitkään hiljaisessa rukouksessa. Kaduilla on poliisikontrolleja. Palestiinalaisalueille ei juuri pääse. Vain Jerusalemin latinalainen patriarkka Pierbattista Pizzaballa OFM saa vierailla säännöllisesti Gazan alueella. Sodan laajenemisen uhka on jatkuva. On elettävä päivä kerrallaan Jumalaan luottaen ja oltava valmis kaikkiin muutoksiin.

Nyt elokuussa 2025 odotamme isä Federico Spanòa takaisin Suomeen Jerusalemin Domus Betaniasta, jossa hän on viettänyt sapattivapaata 40 pappiskollegan kanssa viime lokakuusta alkaen kuten isä Marco vuotta aikaisemmin. Isä Marcolle Pyhä maa on hengellisen virvoittumisen lähde. ■

Eeva Vitikka-Annala

Köyliön pyhiinvaellus Pyhän Henrikin tietä

Ramus virens olivarum per columbam panditur …

Rauhan oksan kyyhky tuopi … (Cantemus 222, 221)

Pyhä Henrik, rukoile puolestamme!

Kesä-Heikkinä, 15.6.2025, suuri joukko vaeltajia kokoontui yhteiseen piispanmessuun Kirkkokarille Köyliönjärven pieneen saaren.

Pyhiinvaellus oli alkanut jo maanantaina 9.6. Pyhän Marian ja Pyhän Henrikin katedraalista eli Turun tuomiokirkosta. Matkan aloittivat ekumeenisen Pyhän Henrikin vaellus ry:n vaeltajat. Kuudetta kertaa reittiä vaeltava ja tämän vuoden reittivastaava sekä hengellinen vastuunkantaja Lea Purhonen kertoi, että he kulkivat Turusta Ruskon, Nousiaisen, Mynämäen, Yläneen ja Säkylän kautta Köyliön Kirkkokarille maanantaista sunnuntaille. Matkaa kertyi kaikkiaan yli 120 km. Vaihtelevissa säissä joukko vaelsi rukoillen Jumalan rauhaa koko maailmalle sekä yhdessä että yksityisesti.

Yläneellä joukko kasvoi, kun katolilaiset aloittivat vaelluksensa piispa Raimo Goyarrolan ja isä Anders Hambergin paimentaessa kansaa. Pyhän Henrikin vaellukselle lähti 27 katolilaista 15 ekumeenisen vaeltajan vahvistukseksi. Isä Anders on jo useana vuonna koordinoinut Köyliöön vaeltavia. Tänä vuonna hän on saanut paljon apua vapaaehtoisilta ja joukko on kasvanut. Tämä tietänee hyvää tulevaisuutta Köyliön Pyhän Henrikin pyhiinvaelluksille tulevinakin vuosina. Lauantaipäivän 30 km:n vaellus vei Lallin koululle, josta sunnuntaiaamuna vaellus jatkui Pyhän Henrikin tietä vielä 12 km.

Sunnuntaina puolen päivän aikaan Köyliössä vaeltajien joukko jälleen vahvistui bussilastillisella Helsingistä juhlamessuun kiiruhtaneista tulijoista. Viimeisellä vaelluksen osuudella vaeltava joukko oli kasvanut liki satapäiseksi. Lautturi ja veneet saivat aurinkoisessa sääsä kuljettaa monen monta lastillista messuväkeä Kirkkokarille.

Pieni Kirkkokari, vihreä keidas keskellä auringonsäteistä kimmeltävää järveä, oli kuin pieni luonnon katedraali — ei ihmiskäsin rakennettu vaan Jumalan luoma. Sen apsiksena kivisen alttarin yllä kesäinen sinitaivas. Lempeä kesätuuli ajoi hyttyset pois ja suloisessa kesän lämmössä ja valossa kansa hiljeni odottamaan messun alkua. Piispa Raimo ja apujoukot valmistivat metsäkatedraaliin Herran aterian ja yhteinen vietto sai alkaa.

… Ergo plebs Fennonica, gaude de hoc dono quod facta es catholica verbi Dei sono.

… Niinpä, kansa Suomen maan, iloitse, kun kerran sun katoliseks' armossaan teki sana Herran. (Cantemus 222, 221)

Sancte Henrice, ora pro nobis.

Eeva Vitikka-Annala

Messua ja rukoushetkiä vietettiin päivittäin fransiskaanien Pyhän Antoniuksen kirkossa.

Teologiaa ja kontakteja

Ansgar-Werkin jo 51:ttä kertaa järjestämät teologiset opintopäivät Pohjolan katolilaisille pidettiin Osnabrückin lähellä sijaitsevassa Haus Ohrbeckissa kesä-heinäkuun vaihteessa. Nelisenkymmentä katolilaista kaikista viidestä Pohjoismaasta sai aimo annoksen eksegeesiä, teologista syventymistä, rukousta ja kirkollista jakamista Saksan helteisessä kesässä. Tämän vuoden teemana oli riemuvuoteen sopivasti ”Pilger der Hoffnung – toivon pyhiinvaeltajat”.

Ensimmäisen varsinaisen luennon teemasta piti fransiskaani-isä Cornelius Bohl OFM Fuldasta. Isä Bohl tarkasteli toivon näkökulmasta sanan ”Pilger” etymologiaa. *Pilger,* samoin kuin englannin *pilgrim,* ranskan *pèlerin* ja monien muiden kielten vastaavat sanat, ovat kaikki johdannaisia latinalaisesta kantasanasta *peregrinus*. Se puolestaan muodostuu kahdesta pääosasta: *per* – läpi, yli, kautta – ja *ager* – pelto, maa, alue. Kyse on siis henkilöstä, joka on matkalla, kulkee jonnekin. Näin se yhdistyy myös Uuden testamentin Heprealaiskirjeeseen, jossa apostoli Paavali kertoo Jumalan lupauksiin uskovien kokevan olevansa ”vieraita ja muukalaisia maan päällä” – latinaksi ”peregrini et hospites”, kreikaksi ”ξένοι καὶ παροεπίδημοί”. *Xénoi* tarkoittaa juuri vieraita, muukalaisia, ja *parepídēmoi* tilapäisiä asukkaita, ohikulkijoita. Matkalla olemisen ja vierauden ilmenemistä tutkittiin isä Bohlin luennon päätteeksi myös pienryhmissä erilaisten raamatuntekstien kautta.

Teemaa jatkoi tohtori Martina Kreidler-Kos, joka on Osnabrückin hiippakunnan sielunhoitoyksikön johtaja. Hän nosti innostavasti esille ennen muuta toivoa herättäviä pyhiä naisia ja nykyisiäkin naisvaikuttajia, osin juurikin sukupuolten välisen tasa-arvon näkökulmasta. Esityksessä ja sitä seuranneessa keskustelussa vilisi monia nimiä: oli pyhää Katariina Sienalaista ja pyhää Agnes Böömiläistä, ja tuoreimpana ehkä yllättäen ja ainakin uskontorajat ylittäen egyptiläistaustainen professori Azza Karam, joka on noussut kansainvälisesti tunnetuksi rauhanrakentajaksi ja uskontojen välisen yhteistyön edistäjäksi. Hän toimi pitkään YK:n palveluksessa. Vuosina 2019–2023 hän johti maailman suurinta uskontojen välistä verkostoa, ***Religions for Peace*** -järjestöä, ensimmäisenä naisena ja muslimina.

Uuden testamentin pyhiinvaeltajat

Toivon ja pyhiinvaelluksen teema seurasi mukana, kun siirryttiin Osnabrückin opintopäivien pääluennoitsijan, pappi ja professori Hans-Georg Gradlin luentoihin, joissa ammennettiin ajatuksia Uudesta testamentista. Gradlin tapa luennoida, opettaa ja osallistuttaa kuulijoitaan on harvinaislaatuinen. Hänen innostuksensa ja tapansa analysoida kommentteja ja viedä sitten keskustelua eteenpäin, samalla kun kuitenkin pysytään kiinni juonessa, piti tälläkin kertaa

kaikki kuulijat mukana tällä pienellä "toivon pyhiinvaelluksella".

Mitä se pyhiinvaellus sitten on? Matkalle lähtöä ja matkalla olemista, askel askeleelta kulkemista, epävarmuutta tulevasta mutta samalla jonkinlaista sisäistä luottamusta ja toivoa. Raamatun kertomuksista tällä viikolla tuli tutuksi etenkin opetuslasten matka Emmaukseen, kylään 60 stadionin mitan päähän Jerusalemista. Nykykäännöksessä puhutaan kahden tunnin kävelymatkasta. (Luuk. 24:13–35)

Perille päästyään opetuslapset, Kleopas ja joku toinen, onnistuivat saamaan mukanaan kulkeneen miehen, jota he eivät olleet tunnistaneet, pysähtymään Emmauksen kylään heidän kanssaan. Vaikka mies – Jeesus – olikin heitä valistanut profeettojen opetuksiin viitaten, mitä Jerusalemissa oli juuri tapahtunut, he eivät tunnistaneet Jeesusta ennen kuin tämä "otti leivän, kiitti Jumalaa, mursi leivän ja antoi sen heille". Silloin he vasta ymmärsivät, kuka tämä muukalainen oli. Heidän silmänsä aukenivat, ja samalla Jeesus oli poissa.

Opetuslapset kysyivät lopuksi toisiltaan: "Eikö sydämemme hehkunut innosta?" Juuri siinä piileekin pyhiinvaelluksen salaisuus. Matkalle lähdetään miljoonista eri syistä, mutta se, mitä mielemme ja sydämemme matkan aikana kohtaa ja löytää, on aina jollakin tavalla yllätys. "Tiellä, keskustelussa muukalaisen kanssa, syntyy uutta ymmärrystä ja aukeaa tulevaisuus", totesi professori Gradl. Emmauksen tie on meille kaikille esimerkki myös siitä, mihin kristityn tie väistämättä johtaa: leivän murtamiseen ja jakamiseen, eukaristiaan. Ei ihme, että jo varhain Kristukseen uskovien joukkoa ja heidän uskoaan kutsuttiin yksinkertaisesti "tieksi" – lat. *via*, kr. Ὁδός (*hodos*). Elämämme kristittyinä on tie, jonka lähtökohta ja päämäärä on Kristus.

Lyypekin marttyyreita

Saksan kesähelteiden keskellä onnistuttiin yksi vierailu järjestämään päivänä, jolloin oli jopa vähän alle 30 astetta. Autokyydillä siirryttiin Lyypekin marttyyrien muistoa vaalivaan kirkkoon Osnabrückin Hasten kaupunginosaan. Tuon Kristus-kuninkaan seurakunnan kirkkoherra esitteli kirkkoa ja seurakuntaelämää Saksassa hyvin vapaa-

Retkipäivänä vaellettiin metsäpolkua, jonka varrelle oli pystytetty ristintiet asemat. Muutaman aseman kohdalla Ansgar-Werkin johtaja, isä Hermann Hülsmann piti lyhyen mietiskelyn.

Modernisti uudistettu Christus König -kirche oli Lyypekin marttyyri isä Prassekin kotikirkko.

Lyypekin marttyyreiden muistotaulu. Raamatunkohta kuuluu: "Minä päättelen, etteivät nykyisen ajan kärsimykset ole mitään sen kirkkauden rinnalla, joka vielä on ilmestyvä ja tuleva osaksemme" (Room. 8:18).

muotoisesti ja antoi sitten puheenvuoron seurakunnan vanhalle aktiiville, joka kertoi meille enemmän Lyypekin marttyyreistä.

Nämä marttyyrit olivat kolme katolista pappia ja yksi evankelinen pastori, jotka natsihallinnon aikana vuonna 1942 vangittiin ja lopulta teloitettiin kesäkuussa 1943. Katoliset marttyyripapit Johannes Prassek, Eduard Müller ja Hermann Lange julistettiin autuaiksi vuonna 2011, tilaisuudessa muisteltiin myös heidän evankelista kollegaansa, pastori Karl-Friedrich Stellbrinkiä.

Pieni pyhiinvaelluksemme jatkui toiveikkaammissa merkeissä sitten pääosin metsäteitä pitkin kävellen kohti 4,5 kilometrin päässä sijaitsevaa Rullen Pyhän Johanneksen, apostolin ja evankelistan, py-

Christus König -kirche

hiinvaelluskirkkoa, jossa vietettiin messu. Kirkon läheisessä ravintolassa nautittiin hyvä illallinen.

Parantumattomia haavoja?

Saksa on maa, jolla on monia traumoja. Yksi traumoista on ymmärrettävästi kirkon piirissä tapahtunut ja joissakin tapauksissa pitkään jatkunut hyväksikäyttö sekä siihen puuttumisen heikkous. Tilanne on tietysti tapausten paljastumisen jälkeen ja Roomasta asti määrättyjen toimien ja ohjeiden myötä parantunut tuntuvasti, mutta yhä on korjattavaa ja mietittävää.

Oikeudenmukaisuuden, parantumisen ja sovinnon tekemisen konstekstista käsin asiaa esitteli meille teemasta juuri väitellyt kirkkoherra Peter Winkeljohann. Hänen tiedontäyteisen esityksensä ehkä keskeinen anti oli kuitenkin sen pohtiminen, missä määrin ja miten ylipäänsä sovinnon saavuttaminen hyväksikäyttäjän ja uhrin välillä olisi mahdollista – jos ollenkaan. Ainakin, niin arveltiin, siihen kuluu paljon aikaa ja välissä oikeuden on todellakin täytynyt toteutua.

Pyhiinvaeltajan vapaus ja sydän

Opintopäivien alussa ja lopussa kuulimme "talon oman väen, veli Andreas Brandsin OFM ja isä Franz Richardtin OFM alustukset. Veli Andreas kertoi vastikään päättyneestä omasta Santiago de Compostelan pyhiinvaelluksesta, jossa hän kertoi kohdanneensa monta "muukalaista". Tällaisissa kohtaamisissa päästään joskus keskustelemaan joistakin paljon tavallista syvemmistä, jopa eksistentiaalisista kysymyksistä. Joku voisi sanoa: "Vieressäni on tuntematon ihminen, johon tutustun vain tämän vaelluksen aikana, ja koskaan sen jälkeen emme enää nähne toisiamme. Hänen kanssaan voin puhua mistä vain." Tällaista riippumattomuutta ja vapautta sielumme aina joskus kaipaa.

Isä Franz muistutti meitä lopuksi siitä, että pyhiinvaellus on aina myös matka omaan sisimpään. Se voi olla joskus hyvin pitkä. Sisältä löytyvien vastausten ja oivallusten kanssa ei kuitenkaan voi pitää kiirettä, vaan niiden on annettava aueta omassa tahdissaan. "Odottaminen ja kärsivällisyys" eivät ehkä innosta modernia ihmistä, isä Franz toteaa, mutta ne voidaan ymmärtää myös toisin: huomioivana läsnäolona ja nykyhetkeen osallistumisena, sydämellisyytenä sydämettömässä maailmassa, huolenpitona, osallistumisena, oman "sydänveren" antamisena (vrt. 2. Tim. 1:6–12) ja – ehkä lopulta – uuden sydämen saamisena.

Kiitolliset pyhiinvaeltajat

Osnabrückin opintopäivät on Ansgar-Werkin suuri voimanponnistus. Me saksankielentaitoiset eri Pohjoismaista tulevat katolilaiset, sekä vanhat että uudet kävijät, ilmaisimme jälleen suuren kiitollisuutemme kaikkia järjestäjiä kohtaan. Odotamme jo innolla ensi vuotta ja uusia luentoja ja kokemuksia – ja ennen kaikkea kohtaamisia saksalaisten ja toisten pohjoismaalaisten uskonveljien ja -sisarten kanssa. Tänä vuonna Suomen ryhmään kuuluivat allekirjoittaneen lisäksi emerituspiispa Teemu Sippo SCJ, diakoni Marko Pitkäniemi, Nikodemus Heikman ja Pilvi Listo-Tervaportti. ■

Marko Tervaportti

Synodaalisen työn metodi

Isä Bohlin ohjeena ryhmätöihin oli synodaalisessa työssä käytetty metodi. Se koostuu 7 vaiheesta: 1) Analysoitavan tekstin *hiljainen lukeminen* ja rukoileminen. 2) *Ensimmäinen kierros*: kuunnellaan jokaisen mietteitä tekstistä. 3) *Hiljaisuus.* Mitkä huomiot minuun vaikuttavat sisäisesti. 4) *Toinen kierros:* kuunnellaan, miten toisten ajatukset ovat vaikuttaneet omiin mietteisiin. 5) *Hiljaisuus:* mietitään vielä, mitä aikaisemmilla kierroksilla on sanottu. 6*) Kolmas kierros:* keskustellaan siitä, mitä ryhmä voi lausua aiheesta yhdessä ja mitä jokainen voi saada siitä mukaansa. 7*) Kiitosrukous.*

EVANKELIUMI

(Luuk. 24:13-35)

Jää meidän luoksemme.
Päivä on jo kääntymässä iltaan.

Samana päivänä, ensimmäisenä päivänä sapatin jälkeen, oli kaksi opetuslasta menossa Emmaus-nimiseen kylään, jonne on Jerusalemista noin kahden tunnin kävelymatka. He keskustelivat kaikesta siitä, mitä oli tapahtunut. Heidän siinä puhellessaan ja pohdiskellessaan Jeesus itse liittyi heidän seuraansa ja kulki heidän kanssaan. He eivät kuitenkaan tunteneet häntä, sillä heidän silmänsä olivat kuin sokaistut.

Jeesus kysyi heiltä: ”Mistä te oikein keskustelette, matkamiehet?” He pysähtyivät murheellisina, ja toinen heistä, Kleopas nimeltään, vastasi: ”Taidat olla Jerusalemissa ainoa muukalainen, joka ei tiedä, mitä siellä on näinä päivinä tapahtunut.”

”Mitä te tarkoitatte?” Jeesus kysyi. He vastasivat: ”Sitä, mitä tapahtui Jeesus Nasaretilaiselle. Se mies oli tosi profeetta, voimallinen sanoissa ja teoissa, sekä Jumalan että kaiken kansan edessä. Meidän ylipappimme ja hallitusmiehemme luovuttivat hänet tuomittavaksi kuolemaan ja ristiinnaulitsivat hänet. Me kuitenkin olimme eläneet siinä toivossa, että hän olisi se, joka lunastaa Israelin. Eikä siinä kaikki. Tänään on jo kolmas päivä siitä kun se tapahtui, ja nyt ovat muutamat naiset meidän joukostamme saattaneet meidät kerta kaikkiaan hämmennyksiin. He kävivät varhain aamulla haudalla mutta eivät löytäneet hänen ruumistaan. Sieltä tultuaan he lisäksi kertoivat nähneensä näyn: enkeleitä, jotka sanoivat, että Jeesus elää. Muutamat meistä menivät silloin haudalle ja totesivat, että asia oli niin kuin naiset olivat sanoneet. Jeesusta he eivät nähneet.”

Silloin Jeesus sanoi heille: ”Voi teitä ymmärtämättömiä! Noinko hitaita te olette uskomaan kaikkea sitä, mitä profeetat ovat puhuneet? Juuri niinhän Kristuksen piti kärsiä ja sitten mennä kirkkauteensa.” Ja hän selitti heille Mooseksesta ja kaikista profeetoista alkaen, mitä hänestä oli kaikissa kirjoituksissa sanottu.

He olivat jo saapumassa kylään, jonne olivat menossa. Jeesus oli jatkavinaan matkaansa, mutta he estivät häntä lähtemästä ja sanoivat: ”Jää meidän luoksemme. Päivä on jo kääntymässä iltaan.” Niin hän meni sisään ja jäi heidän luokseen. Kun hän sitten aterioi heidän kanssaan, hän otti leivän, kiitti Jumalaa, mursi leivän ja antoi sen heille. Silloin heidän silmänsä aukenivat ja he tunsivat hänet. Mutta samassa hän jo oli poissa heidän näkyvistään. He sanoivat toisilleen: ”Eikö sydämemme hehkunut innosta, kun hän kulkiessamme puhui meille ja opetti meitä ymmärtämään kirjoitukset?”

Heti paikalla he lähtivät matkaan ja palasivat Jerusalemiin. Siellä olivat koolla yksitoista opetuslasta ja muut heidän joukkoonsa kuuluvat. Nämä sanoivat: ”Herra on todella noussut kuolleista! Hän on ilmestynyt Simonille.” Nuo kaksi puolestaan kertoivat, mitä matkalla oli tapahtunut ja miten he olivat tunteneet Jeesuksen, kun hän mursi leivän. ■

PYHIINVAELLUS HATTULAAN

Perinteinen pyhiinvaellus Hattulaan pyhän ristin ylentämisen juhlan kunniaksi järjestetään **lauantaina 13.9.2025**. Tänä vuonna pyhiinvaellukselle voi osallistua yhdessä **kävellen Hämeenlinnasta** tai suoralla **bussikyydillä kirkolle Helsingistä**. Perillä Hattulan Pyhän ristin kirkolla vietetään Pyhän ristin kunnioittamisen ja kantamisen hartaus.

Lisätietoja ja ilmoittautumisohjeet julkaistaan myöhemmin seurakuntien ilmoitustauluilla, Academicum Catholicumin nettisivuilla (*academicumcatholicum.blogspot.com*) ja sosiaalisen median kanavissa.

Pyhiinvaelluksen järjestää katolilaisten vapaaehtoisten ryhmä Academicum Catholicumin tukemana.
Yhteystiedot: heikki.nissila@hotmail.com

Kun kouluissa pitäisi kajahtaa ”Jo joutui armas aika ja suvi suloinen”, kajahtaakin keskustelupalstoille joka keväinen keskustelu katsomusopetuksen järjestämisestä. Keskustelupalstojen kannanotot ovat pääosin asiantuntemattomia opetuksen järjestelyjen sekä lain suhteen, vahvasti oletuksiin ja tunteisiin perustuvia mielipiteitä. Kovaääniset, periaatteelliset uskonnon vastustajat ovat yleensä hyvin aktiivisia näillä palstoilla. Näin juhannuksen jälkeen suurimmat tunteet ovat jo jääneet vähintäänkin mökkilaiturin mitan päähän ja on hyvä katsoa mistä on kyse.

Uskonnon opetuksesta Suomen Turuilla

NÄKÖKULMA

Turun tauti

Helsingissä uskonnon opetus oli vielä reilu kymmenen vuotta sitten järjestetty erinomaisesti. Sittemmin opetuksen järjestelyjen taso on laskenut merkittävästi. Syy ei ole niiden lukuisten rehtoreiden, jotka kantavat vastuunsa esimerkillisesti. Taustalla on yksittäisten tahojen ja viranomaisten periaatteellinen pyrkimys joko vähentää uskontojen roolia julkisessa tilassa kaikkiaan, tai pelkistää katsomusten opiskelu yhteen ja yleiseen katsomusten opiskeluun. Valitettavasti opetuksen järjestämisen haasteiden vuoksi ajatus on saanut myös osan rehtoreista taakseen, mikä sinänsä on ymmärrettävää. Yhteinen opetus kuulostaa houkuttelevalta ja lukujärjestyksen näkökulmasta helpolta. Tällainen ajatustapa on ollut voimissaan jo pitkään Turussa, joka on yhteisen opetuksen kannattajien piirissä esimerkki toimivasta strategiasta. Se ei kuitenkaan vastaa vähemmistöjen oikeuksiin nykyisen lainsäädännön puitteissa.

1970-luvulla oli vallalla ajattelu, jossa vanhaa, arkkitehtuurisesti kestävää ja esteettisesti kaunista rakennuskantaa tuhottiin uuden, modernimman alta surutta pois. Monia ehjiä ja kauniita rakennuksia purettiin, ja tilalle nousi eliniältään kenties vain 60 vuotta kestäväksi suunniteltuja, usein vähemmän silmää hiveleviä rakennuksia. Suomessa tätä kutsuttiin Turun taudiksi, koska Turun kaupunki oli toiminnan suhteen poikkeuksellisen aktiivinen. Nyt Turussa jyllää jälleen.

Jo vuosien ajan on Turussa ylläpidetty mallia, jossa hyvin toimivaa, olemassa olevaa järjestelmää on tietoisesti näiverretty ja tilalle pakotettu toimintamalli, joka on paitsi lyhytnäköinen, myös erittäin laiton.

Turun kaupunki on järjestänyt yhteistä katsomusaineiden opetusta useamman vuoden ajan, vaikka äskettäin, jälleen kerran Lounais-Suomen AVI (Aluehallintovirasto) on todennut 7-luokkalaisten katsomusaineiden opetusta koskevan valituksen myötä, että opetustapa rikkoo perusopetuslakia ja vaarantaa oppilaiden opetusturvaa.

Helsingin hiippakunnan Opetusosasto on ollut mukana Suomen Ekumeenisen Neuvoston sekä uskontojen välisen yhteistyöjärjestö USKOT Foorumin kanssa valmistelemassa ja tukemassa kannanottoja sekä valituksia, joita sekä Kirkkonummella että Turussa ovat tehneet sekä opettajien ammattiyhdistys OAJ että aktiiviset perheet uskonnon opetuksen väärinkäyttöjen vuoksi.

Kirkkonummella opetuksen järjestäjä muutti toimintamallia lainmukaiseksi oman uskonnon opetuksen suhteen. Turussa muutoksia ei viranomaisen huomautuksista huolimatta ole tehty.

Kuinka se on mahdollista? Tämä johtuu siitä, että huomautuksen antaneella viranomaisella AVI:lla tai Opetushallituksella (OPH) ei ole Suomessa seuraamusoikeutta,

eli he eivät voi asettaa rangaistuksia lakia rikkovalle opetuksenjärjestäjälle.

Laittomia yhteisopetuskokeiluja on maassamme useita. Vain Helsingin Kulosaaren koulun yhdessä opettaminen on järjestetty lain kirjaimen ja hengen mukaisesti oikein. Muut yhteisopetukset ovat vähintäänkin lain harmaalla alueella tai suorastaan laittomia.

Valitettavasti eräiden yhteiskunnallisten liikkeiden näkökulmasta uskonnot olisi parempi poistaa kokonaan julkisesta kuvasta kotien ovien taakse, jos sinnekään. On myös opetuksen järjestelyistä sekä opettajien koulutuksesta vastaavia yksittäisiä, vaikutusvaltaisiakin viranomaistoimijoita, joiden mielestä kehitys kohti yhtä katsomuskasvatusoppiainetta olisi toivottavaa oman uskonnon oppimäärien opetuksen sijaan.

Onko tilanne toivoton vähemmistöuskontojen näkökulmasta?

Valoa tunnelin päässä

Sekä SEN Kasvatusasiainjaosto sekä USKOT Foorumin Uskonnonopetusjaosto on tehnyt useita kannanottoja sekä julkaissut lukuisia vastineita suomalaisessa mediassa oman uskonnon opetuksen lainmukaisen järjestämisen puolesta.

Hiippakuntamme Opetusosasto on mukana useissa katsomuskasvatuksen toiminnoissa, aina varhaiskasvatuksesta toisen asteen opintoihin sekä yliopistoihin. Olemme vaikuttamassa opetussuunnitelmiin Opetushallituksessa, joita jokaisen uskonnon opettajan tulee noudattaa. Olemme saaneet olla läsnä niissä viranomaispöydissä ja kokouksissa poliitikkojen kanssa, joissa uskonnon opetuksen tulevaisuudesta päätetään. Meidät on kutsuttu asiantuntijoina paikalle hyvässä hengessä, koska olemme vakuuttaneet asiantuntijuudellamme ja osoittaneet yhteistyökykyä.

Tärkeimmät vaikuttamiskanavat ovat, henkilökohtaisten yhteyksien lisäksi SEN sekä USKOT Foorum, joiden kautta olemme läsnä ryhmänä myös silloin, kun jokaisesta uskonnosta ei ole fyysisesti paikan päällä omaa edustajaa.

Tänä keväänä olemme saaneet hyviä uutisia eri ikäluokissa. Pitkäaikaisen, Vantaalla toteutetun varhaiskasvatusyhteistyön hedelmästä on avautunut uusia toimintoja Espooseen. Ekumeenisessa hengessä uskonnot esittäytyivät suurella menestyksellä useille eskariryhmille Yhteisymmärrysviikolla. Tilaisuus onnistui erinomaisesti ja saimme kutsun laajentaa katsomusyhteistyötä entisestäänkin. Hyvä sanoma leviää.

Merkittävin ilosanoma tuli Opetushallitukselta. OPH asetti vuosille 2022-2024 katsomusaineiden kehittämisen työryhmän. Työryhmän perustamista edelsi ja suositteli opetus- ja kulttuuriministeriön tilaama selvitys (2022) katsomusaineiden opetuksen nykytilasta ja uudistamistarpeista. Kehittämisryhmään kuului asiantuntijoita Opetushallituksesta, opetus- ja kulttuuriministeriöstä sekä järjestöistä, uskonnollisista yhteisöistä ja eri viranomaisistahoilta. Työryhmän loppuraportti julkaistiin 5.3.2025.

USKOT Foorumin uskonnonopetusjaoston jäsenet, mukaan lukien Katolinen kirkko, ovat tyytyväisiä raportin lopputulokseen, joka tukee uskonnollisen moninaisuuden näkyvyyttä koulumaailmassa ja edistää vähemmistöjen näkökulmaa. Eri uskontojen edustavuuden lisääntyessä suomalaisessa yhteiskunnassa opetusta tulee kehittää monipuolisempaan suuntaan eikä vähemmistöjen ääniä tule supistaa keskusteluissa. Uskontolukutaidon merkitys tulee vahvistumaan yhteiskunnassamme sekä erityisesti koululaitoksessa uskontokentän moninaistuessa.

Jatkuu seuraavalla sivulla

Uskonnon opetuksen suhteen katolisesta näkökulmasta keskeisimmät raportin lausunnot koskevat oman uskonnon opetuksen jatkumista ja kehittämistä. Työryhmä ei siis päätynyt kannattamaan yhteisopetusta, vastoin julkisestikin kovaäänisesti sellaista ajavaa vaikutusvaltaista tahoa, vaan oman uskonnon oppimäärän edelleen kehittämistä. Työryhmän ehdottama islamin oikeus omaan ylioppilaskirjoitukseen on samalla askel kohti Katolisen oppimäärän vastaavaa. Tärkeää meille olisi nyt saada kasvavan katolisen oppimäärän opiskelijalukumäärän myötä myös YO-kirjoitusten määrä nousemaan. Oleellista on myöskin pätevien opettajien kouluttautuminen.

Työryhmä myös esitti yhteisöjen korvaavan opetuksen lakkauttamista. Tämä toki haastaa yhteisöt siellä, missä opetusta ei ole kohtuullisesti kouluissa saatavilla, mutta on tärkeää ymmärtää, että se samalla haastaa myös opetusviranomaiset kehittämään ja tukemaan koulujen uskonnon opetusta. Opetuksenjärjestäjät joutuvat tämän ohjeistuksen perusteella siis vahvistamaan koulun uskonnon opetuksen olosuhteita, sekä kehittämään opettajan koulutusta lisääntyvän tarpeen täyttämiseksi.

Valitettavasti loppuraportin esitys ammatillisen koulutuksen katsomusaineita koskevan toimenpide-ehdotuksen ei voida katsoa edistävän uskontolukutaitoa. Ammatillisen koulutuksen asiantuntijan edustajan puuttuminen työryhmästä oli harmillista.

Erittäin tärkeää opetuksen toteutumisen näkökulmasta on työryhmän ehdotus seuraamusoikeuden antamisesta valvovalle viranomaiselle. Tämän myötä opetuksenjärjestäjän olisi toteutettava lainmukainen oman uskonnon opetus tai siitä tulisi seuraamuksia vastattavaksi. Myös Turussa.

Katsomusaineiden kehittämistyöryhmän loppuraporttiin voi tutustua: https://www.oph.fi/fi/uutiset/2025/katsomusaineiden-kehittamisryhman-loppuraporttijulki-osa-ehdotuksista-vaatii

Keväällä myös Sosiaali- ja Terveysministeriö kutsui Katolisen kirkon mukaan ”Välivallaton lapsuus” projektiin. Projekti on monivuotinen ja yhtenä osa-alueena on oikeus oman uskonnon opetukseen hyvinvoinnin näkökulmasta. Opetusosasto edusti samalla myös USKOT Foorumia ja siten eri uskontojen näkemyksiä ja tarpeita ministeriössä. Ministeriön projektin osallistujat tukevat laajalti oman uskonnon opeuksen toteutumista ja kehittämistä kokonaisvaltaisesti lasten- ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Vaikeuksien kautta voittoon

Keskustelu katsomusopetuksesta tulee jatkumaan ja noussee otsikoihin vähintään kerran vuodessa, usein sekä syksyllä että keväällä. Oman uskonnon opetuksen kyseenalaistaminen on monenkirjavan yhteiskuntamme jonkin väestönosan näkökulmasta lähes eksistentiaalinen kysymys. Meidän ei tule kuitenkaan provosoitua eikä missään nimessä vaipua epätoivoon. Meitä on siunattu pohjoismaisessa kontekstissa poikkeuksellisesti viranomaisen taholta koulun uskonnon opetuksella ja, jopa oman, katolisen oppimäärän ja opetussuunnitelman mukaisesti. Tämän oikeuden poistaminen vaatisi muutoksia lakiin ja sellaisia hallituksia, sekä eduskunnan, jotka tahtoisivat tällaisen pitkäkestoisen prosessin ajaa läpi. Sellaista ei juuri nyt ole näköpiirissä, lööpeistä huolimatta. Joka tapauksessa prosessi vaatisi vuosia mennäkseen läpi vaadittavat oikeusasteet ja juridiset toimenpiteet. On useita syitä, miksi yhteiskuntamme päättäjät eivät laajalti ole halukkaita tällaisiin muutoksiin nyt, tai todennäköisesti lähitulevaisuudessakaan. Enemmistö viranomaisista on ilmaissut selkeästi kantansa oman uskonnon opeuksen säilyttämisen ja edelleen kehittämisen puolesta. Yhteisopetuksen kannattajat ovat toki äänekkäitä, mutta kyllä maailmaan ääntä mahtuu. Lisäksi heidän vaikuttavimmat ykköshyökkääjänsä ovat pian jo ehtoopuolella. Emme tietenkään tiedä huomisesta (Jaakob 4:14), mutta juuri siksi meidän tulee elää toivossa, erityisesti tänä armon Riemuvuonna 2025. Meidän on jatkettava oman uskonnon opetuksen edunvalvontaa ekumeenisessa yhteistyössä, sekä jokaisen seurakunnan ja perheen parissa. Oman kulttuurin ja Ilosanoman ylläpitäminen alkaa kotona. ■

Opetusjohtaja Osmo Vartiainen

”Kun olen saanut Pyhän Eukaristian messussa...”

Kun olen saanut Pyhän Eukaristian messussa, olen joskus tuntenut läheisyyttä Jumalaan ja jopa rakkautta Jumalaa kohtaan. Mutta useimmiten en tunne mitään erityistä. Ehtoollisen vastaanottamisen jälkeen yritän keskittyä Jeesukseen, joka on sisälläni. Sanon Hänelle, että rakastan Häntä. Yritän olla hiljaa ja olla hetken Hänen kanssaan. Joskus huomioni herpaantuu ja alan ajatella muita asioita. Mutta ymmärrän, ettei ehtoollishetken tunteeni ole se, mikä lopulta merkitsee eniten. Kun otan uskollisesti vastaan Pyhän Ehtoollisen sunnuntaista toiseen, viikosta viikkoon, kuukaudesta toiseen, saan sydämeeni vahvan ja syvän uskon sekä suuren rauhan. Voin rakastaa ihmisiä ja huomata heidän tarpeensa. Jopa ajatukseni ja tunteeni ovat rauhallisia ja usein iloisia. Tämä tulee siitä, että saan säännöllisesti Pyhän Eukaristian, sillä Pyhä Eukaristia on Jeesus. Kiitän Jeesusta kaikesta, mitä Hän on tehnyt puolestani.

* * *

Vastaanotettuani ensimmäisen kommuunioni kirkkoonottomessussa palasin messun jälkeen kirkkoon rukoilemaan, jolloin näin Jeesuksen Pyhän Sydämen paistavan sisimmässäni kuin aurinko. Koin elävästi miten Kaikkein Pyhin Sakramentti ja Kaikkein Pyhin Sydän ovat yhtä. Eukaristiassa Jeesus loistaa valona ja lämpönä ja luo sydämemme uudeksi.

* * *

Otin vastaan ehtoollisen eräänä sunnuntaina ja parannuin vatsakivusta. Jeesus, joka elää Pyhässä Eukaristiassa, on antanut minulle ja perheelleni lukemattomia todistuksia – mainitsen tässä vain muutamia. Hän paransi veljeni vakavasta demonisesta hyökkäyksestä. Hän antoi meille oleskeluluvan Suomeen. Hän on auttanut minua opiskelemaan ja valmistumaan. Hän auttoi juuri vaimoani pääsemään opiskelemaan. Hän on siunannut perhettämme ihanilla lapsilla. Hän ei ole koskaan jättänyt meitä nälkään. Aina kun olen pulassa, Hän vastaa voimallisesti. Hän on antanut rauhaa, rakkautta ja iloa perheeseemme. Hän on antanut siskolleni kaksoset. Lista on loputon.

Nuoresta Carlo Acutiksesta pyhä – eukarististen ihmeiden näyttely Pyhän Marian kirkolla

Syyskuun 7. päivänä 2025 katolinen kirkko kanonisoi autuaan Carlo Acutiksen, nuoren italialaisen, joka tunnetaan erityisesti syvästä uskosta eukaristiaan ja nykyaikaisesta tavastaan välittää kristillistä uskoa.

Autuas Carlo, joka menehtyi leukemian seurauksena vuonna 2006, on esimerkki meidän aikamme pyhimyksestä, jonka elämässä teknologia auttoi uskon levittämisessä ja vahvistamisessa.

Carlo Acutis tunnetaan laajalti hänen työstään eukarististen ihmeiden dokumentoinnissa. Hän loi vaikuttavan kansainvälisen näyttelyn *"Eukaristisia ihmeitä maailmalla"* (https://www.miracolieucaristici.org), joka kokoaa yhteen historiallisia ja nykyaikaisia tapauksia, joissa pyhä eukaristia on näyttäytynyt ihmeellisellä tavalla eri puolilla maailmaa. Näyttely on levittänyt Carlon perintöä laajalti, ja kesä–heinäkuussa 2025 se nähtiin myös Suomessa Pyhän Marian seurakunnassa. Posterit nähdään vielä uudelleen Pyhä Marian kirkon aulassa *"Uskon ihmeet"*-näyttelyssä Avointen Ovien Päivänä 6. syyskuuta.

"Eukaristisia ihmeitä maailmalla ja todistuksia Pyhän Marian seurakunnassa" -nimeä kantava näyttely perustui autuaan Carlon keräämään aineistoon ja sisälsi visuaalisesti vaikuttavia postereita, jotka oli tehnyt Pyhän Marian seurakuntalainen Antony William. Näyttelyssä oli myös esillä seurakuntalaisten henkilökohtaisia todistuksia eukaristian voimasta vahvistaen sen merkitystä arjessa ja uskossa.

Maailmalla tehdyissä kyselytutkimuksissa on herättänyt huomiota se, että arvioiden mukaan tietyissä osissa maailmaa vain pieni osa katolilaisista uskoo Kristuksen todelliseen läsnäoloon eukaristiassa. Esimerkiksi Yhdysvalloissa vuonna 2019 vain noin kolmannes katolilaisista uskoi arvioiden mukaan transsubstantiaatioon [eli siihen, että messussa uhrilahjat olemukseltaan muuttuvat Kristuksen ruumiiksi ja vereksi – vaikka niiden ulkoinen muoto säilyy] (https://www.pewresearch.org/short-reads/2019/08/05/transubstantiation-eucharist-u-s-catholics/). Tämä on synnyttänyt laajoja kirkollisia aloitteita, kuten *Eucharistic Revival* -liikkeen, joka käynnistyi USA:ssa 2022 ja tähtää parempaan katekeesiin ja uskon vahvistamiseen (https://www.eucharisticrevival.org).

Hieman parempia lukuja tuo viimeisin vuoden 2024 tutkimus, jonka mukaan yli kaksi kolmasosaa katolilaisista uskoo, että eukaristiassa on läsnä todellisesti Kristus (https://www.catholicnewsagency.com/news/258013/new-study-suggests-more-than-two-thirds-of-catholics-believe-the-eucharist-is-truly-jesus).

Suomessa Pyhän Ristin seurakunnan kirkkoherra isä Tri Nguyen on kirjoittanut useita syvällisiä ja käytännönläheisiä artikkeleita eukaristiasta, jotka ovat luettavissa seurakunnan verkkosivuilla (https://risti.katolinen.fi). Näissä artikkeleissa käsitellään muun muassa edellytyksiä osallistua kommuuniolle, kommuunion merkitystä ja sen hedelmiä. Artikkelit ovat yksi hyvä keino syventää ymmärrystä ehtoollisen arvosta ja merkityksestä.

Näyttelyn yhteydessä Pyhän Marian seurakuntalaisten todistukset kertoivat eukaristian arjessa koetuista voimista: rauhasta, parantumisesta, Jumalan läsnäolon kokemuksista ja lohdutuksesta. Näissä henkilökohtaisissa kertomuksissa nousee esiin vahva usko Kristuksen todelliseen läsnäoloon, mikä osaltaan rikastuttaa Carlon elämäntyön ja näyttelyn ydinsanomaa.

Autuas Carlo Acutis muistuttaa meitä siitä, että usko ja teknologia voivat kulkea käsi kädessä ja että eukaristia on sydän kirkon elämässä ja meidän omassa uskonelämässämme. Hänen kanonisaationsa syyskuussa 2025 voikin kutsua meitä kaikkia pohtimaan omaa suhdettamme Kristukseen ja hänen kohtaamiseensa eukaristiassa. ■

Aino Okinyo

”Iskä, iskä, tiedäksä, että Jumala rakastaa sua niin paljon!”

Lastenleirillä Ahtelassa

9.–19.6.2025

Pieni kirjoitus lastenleiriltä, jonka ursuliinisisaret järjestivät hiippakunnan lapsille. Lapset olivat 6–12-vuotiaita, ja heitä oli lähes viisikymmentä. Määrä vaihteli hieman, sillä jotkut olivat mukana vain muutaman päivän, toiset koko leirin ajan. Valtaosa lapsista tuli pääkaupunkiseudulta, mutta mukana oli myös osallistujia Porista ja Kouvolasta. Leiri pidettiin Turun kaupungin leirikeskuksessa Ahtelassa, Sauvon kunnan alueella.

Sisar Barbara oli laatinut huolellisesti ohjelman, ja koko leirin teemana oli:”Olemme toivon vaeltajia”. Joka päivä, eri aisteja herätellen, lapsia kutsuttiin ymmärtämään, miten suuresti Jumala heitä rakastaa ja kuinka hän on antanut meille enkelit sekä pyhän Joosefin ja pyhän Marian avuksi.

Valmisteluihin kuului myös ruoka- ja ostoslistojen laatiminen, josta huolehtivat sisar Renata ja sisar Eugenia. Isosiksi kutsuttiin kahdeksan nuorta aikuista: Speci, Gloire, Lisa, Piia, Petra, Tomàs, Sonia ja Claudia. Halina ja Wieslawa valmistivat ruokaa viisi kertaa päivässä – joka päivä. Seminaristit Mateusz, Javier ja Antonio auttoivat kuljettamalla pakettiautollisen ruokatavaroita. Kun auto oli tyhjennetty, he ajoivat Sauvon K-kauppaan hakemaan toisen kuorman täynnä tuoreita elintarvikkeita: maitoa, jogurtteja, juustoja, makkaroita ja muuta. Lisäksi he ilahduttivat lapsia kitaransoitolla, opettivat lauluja, järjestivät yhdessä isosten kanssa pelejä, leikkejä ja olympialaiset, tukivat uskonnonopetusta, rukoilivat ja valvoivat poikien iltatoimia.

Roudaamista riitti: ruokalaatikoita, askartelutarvikkeita, ulkoleikki- ja lauluvälineitä – ja tietenkin liturgiset esineet: messuvaatteet, tarvikkeet messua ja adoraatiota varten, monstranssi, kynttilät, pöytäliinat ja paljon muuta. On vaikea sanoin kuvata, millainen operaatio kaiken tämän suunnittelu, pakkaaminen ja kantaminen oli.

Kun tavarat oli saatu sisälle – sateesta huolimatta – aloitimme valmistelut lasten saapumista varten. He olivat aloittaneet päivän Helsingissä sisarten kanssa ja lähteneet kohti Sauvoa iltapäivällä useilla autoilla. Itse matkustin Turusta Sauvoon bussilla, ja sisar Małgorzata ja Wieslawa poimivat minut kyytiin matkan varrelta.

Meillä oli käytössämme neljä kymmenen hengen mökkiä, seminaristien talo, keittäjien talo sekä mökki, jonka seminaristit ja isoset muokkasivat kappeliksi siirtämällä huonekaluja, rakentamalla alttarin ja lukupulpetin. Paikka oli näin suurelle joukolle paljon toimivampi kuin Tippsund, jossa edellisenä vuonna oli pidetty konfirmaatioleiri.

Ensimmäisen yön jälkeen alkoi varsinainen leirielämä, ja jokainen päivä käynnistyi lipunnostolla ja aamurukouksella. Monelle lapselle oli aivan uusi kokemus nostaa Suomen lippu – ja se oli suuri kunnia. Aamurukous ulkona luonnon keskellä teki vaikutuksen: rukoilla voi todella missä vain.

Päiväohjelmaan kuului aina uskonnonopetusta, leikkiä, askartelua, liikuntaa ja erilaisia hartauksia, joiden avulla opeteltiin rukoilemaan. Leirin keskiössä oli pyhä messu, jonka isä Marco Pasinato vietti kanssamme joka päivä. Sunnuntaina 15.6., kun hän ei päässyt paikalle, messun vietti isä Peter Gebara SCJ Turusta. Isä Marco opetti lapsille Jumalan sanaa ja valmisti heitä myös adoraatioon, jota vietettiin yhtenä iltana.

Ruusukkoa varten lattialle asetettiin kynttilöistä muodostettu kuvio. Jokainen

lapsi, joka aloitti "Terve Maria" -rukouksen, sytytti kynttilän, joka oli hänen edessään. Oli tapana, että rukous aloitettiin lapsen omalla äidinkielellä ja jatkettiin suomeksi. Leirillä kuultiin suomea, espanjaa, venäjää, puolaa, italiaa... ja olisi kuultu lisääkin, jos kaikki olisivat uskaltaneet.

Kahden sadepäivän jälkeen aurinko alkoi paistaa anteliaasti, vaikka ilma pysyi kylmänä. Lapset leikkivät, juoksivat ja kävivät uimassa suurella innolla. Välillä syntyi riitoja, joita täytyi sovitella, mutta oli kaunista nähdä, miten isommat lapset alkoivat vähitellen huolehtia pienemmistä. Oli myös vaikuttavaa, kuinka innokkaasti ja taidokkaasti lapset lauloivat seminaristien kitaran säestyksellä. Kaksi Neitsyt Marialle omistettua laulua jäivät erityisesti mieleen – ne jäivät soimaan korviini vielä viikkoja leirin jälkeen. Lapset myös söivät uskomattoman paljon, ja asiantuntijana ihailin Halinan ja Wieslawan taitoa arvioida oikeat määrät.

Askartelua oli runsaasti. Sisar Ewa oli valmistanut kokonaisen ateljeen: värikyniä, helmiä, paperia, erityisiä lasikyniä lyhtyjen tekoon, rautalankaa – kaikkea, mitä askarteluun tarvitaan. Siis kokonainen työpaja kymmeneksi päiväksi.

Lapset leikkivät ulkona ja rannalla, juoksivat kilpaa ja osallistuivat hiekkalinnakilpailuun. Seminaristit ja isoset järjestivät olympialaiset ja aarteenetsinnän. Kaikki leikit palvelivat kasvatuksellista tavoitetta: oppia toimimaan yhdessä, luottamaan toisiin, arvostamaan toisten vahvuuksia ja auttamaan.

Toisinaan rauhoituttiin: luettiin, rukoiltiin hiljaisesti. Sisar Barbara luki tarinaa, ja tunnelma oli levollinen. Yksi ilta vietettiin grillaten – pieni juhlahetki leirin keskellä.

Juhannuksen aaton aattona leiri päättyi, ja alkoi jälleen roudaaminen. Logistisia haasteita riitti: miten kaikki lapset pääsisivät turvallisesti kotiin ja tavarat takaisin Helsinkiin?

Itse lähdin Turkuun – ja minua huvitti ajatus siitä, että lähes 70-vuotiaana sain ursuliinisisarten ansiosta kokea näin vauhdikkaan kesäkuun. Mietin yhä, miten ammattitaitoisia sisaret ovat: miten taitavia organisoimaan, pitämään huolta suuresta lapsiryhmästä, sovittelemaan riitoja, kohtaamaan jokaisen lapsen yksilöllisesti ja huolehtimaan siitä, että kaikilla osallistujilla oli hyvä olla.

Minuun teki suuren vaikutuksen, kuinka suvereenisti he ratkaisivat haastavia tilanteita. Itse nukuin mökissä kymmenen pojan kanssa – eikä ollut helppoa saada heitä rauhoittumaan iltaisin. Kahtena iltana sisar Barbara tuli avuksi, ja hänen onnistui saada levottomimmatkin pojat hiljaisiksi. Ihailin myös, kuinka sisar Ewa ja Małgorzata osasivat tarkasti ja herkästi havaita lasten tarpeet ja vahvuudet. Oli hienoa saada tutustua sisariin, isosiin ja seminaristeihin ihan uudella tavalla.

Juhannuksena, kun yritin levätä, mieleeni nousi hilpeitä ja hulluja ajatuksia ja fantasioita: entä jos voittaisimme lotossa 50 miljoonaa? Tai jos joku tosi rikas hiippakuntalainen olisi kyllästynyt osakkeidensa heiluntaan, kartanoidensa ja vuokra-asuntojensa remonttikustannuksiin, metsiensä heikkoon tuottoon ja huoleen kokoelmiensa turvallisuudesta – ja ymmärtäisi, ettei viimeisessä paidassa ole taskuja. Että hän antaisi rahat piispalle, ja saisimme rakennettua oman leiri- ja retrettikeskuksen, jossa olisi oikea kappeli, hyvät kokoontumistilat, askarteluhuone, leikkikenttä, majoitustiloja ja hieno keittiö. Menin jopa nettiin katsomaan ravintolatason uuneja, helloja, pakastimia... Mutta ehkä tällaiset päiväunet ovat sallittuja minun ikäiselleni.

Kiitos kaikille, jotka tekivät tämän leirin mahdolliseksi. Lopuksi vielä yksi hetki, joka jäi sydämeeni: kun eräs isä tuli hakemaan lapsiaan, pieni, pippurinen tyttö juoksi häntä kohti ja huusi: "Iskä, iskä, tiedäksä, että Jumala rakastaa sua niin paljon!"

Lapset evankelioivat vanhempiaan.. ■

Florence Schmitt, Turku

Konfirmaatioleiri Taivassalossa

Noin 20 vuotta sitten Tampereen seurakunnan jäsenen Sinikka Meurmanin aloitteesta alettiin järjestää leirejä nuorille, jotka valmistautuvat vahvistuksen sakramenttiin. Tänäkin vuonna järjestettiin leiri Turun seudulla, Taivassalossa, niin kutsutussa Tippsundin nuorisoleirikeskuksessa, jota Turun kaupunki vuokraa.

Leiri pidettiin 1.–7.6.2025. Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunnan kappalainen isä Stanislaw Zawilowicz SCJ sai avukseen Tampereen Pyhän Ristin seurakunnan jäsenet Marie de Baudusin ja Eini Phanin. Sinikka Meurman ei päässyt tänä vuonna mukaan, koska sairastui juuri leirin alussa. Lisäksi ursuliinisisar Barbara Helsingistä tuli myös auttamaan. Itse olin keittiössä laittamassa ruokaa. Leirille osallistui 44 nuorta: Tampereelta, Turusta ja kaksi Jyväskylästä. Suureksi yllätykseksi saapui kuusi nuorta Vaasasta, eivätkä he puhuneet

muuta kuin ruotsia ja burmaa. Jos olisimme tienneet tämän etukäteen, olisimme voineet valmistautua paremmin – esimerkiksi pyytämällä isä Amandoa Helsingistä muutamaksi päiväksi tai ruotsinkielistä opettajaa. Lisäksi mukana oli kuusi niin sanottua isosta. Kaikkiaan meitä oli lähes 60 henkeä.

Leiri alkoi oikeastaan jo useita viikkoja aiemmin, kun opetusta ja ohjelmaa suunniteltiin ja rukoiltiin. Minä laadin ruokalistan ja ostoslistan. Kesäkuun ensimmäinen päivä oli sunnuntai, ja heti Turun päämessun jälkeen lähdimme autolla kohti Taivassaloa. Isä Stanin auto oli täynnä liturgisia välineitä, pelejä ulkoilua varten ja opetusmateriaalia. Heidi Leminen ja Pauli Snäll tulivat avuksi omilla autoillaan kuljettamaan tavaroita. Turun seurakuntalainen Joanna Snäll oli toimittanut Taivassalon K-kauppiaalle minun laatimani listan kaikista tarvikkeista, joita tarvittiin 60 ihmisen ruokkimiseen viidesti päivässä viikon ajan. Kauppias oli koonnut kaiken valmiiksi, ja kolmella autolla kuljetimme tavarat leiripaikalle. Autoilla jouduttiin tekemään kaksi edestakaista matkaa – tietenkin, kun tarvitaan 50 litraa maitoa, 15 kiloa perunoita, 8 kiloa ketsuppia, 120 kananmunaa ja paljon muuta. Heidi jäi koko sunnuntai-iltapäiväksi auttamaan ensimmäisen aterian valmistelussa.

Nuoret saapuivat, ja majoittuminen pieniin mökkeihin sujui nopeasti. Ensimmäinen messu, ensimmäinen ateria, tutustumisilta... ensimmäinen päivä kului nopeasti.

Päivät alkoivat rukouksella ja lipunnostolla. Sen jälkeen oli aamiainen, pieniä auttamistehtäviä, uskonnonopetusta ja kello 11.00 messu. Sitten oli lounas ja vapaa-aikaa. Iltapäivisin tutkittiin Raamattua: nuoret kuuntelivat ääneen luettua Markuksen evankeliumia ja vastasivat kysymyksiin. Päivittäin oli myös pelaamista ja leikkejä sekä olympialaiset. Iltaisin vietettiin aina erilainen rukoushetki: ristintie, ruusukko tai Jumalan laupeuden ruusukko. Keskiviikkona Turun seurakunnan kirkkoherra, isä Peter Gebara SCJ, tuli auttamaan, koska piti olla mahdollisuus ripittäytymiseen.

Torstai-iltana vietettiin perinteinen grilli-ilta. Vaikka ilma oli kylmä, ei satanut, ja nuoret viihtyivät ulkona. Perjantaina järjestettiin koetilaisuus ryhmäkeskustelujen muodossa.

Paikka oli kaunis, mutta tila oli aivan liian pieni. Samassa salissa piti syödä, opettaa ja viettää messua. Oma pieni kappeli, jossa Jeesus olisi ollut läsnä, olisi tehnyt suuren eron. Kun niin monta ihmistä oli ahdettuna yhteen tilaan, meteli oli ajoittain melkoinen. Ruokaa kului paljon, ja perinteiset makaronilaatikot, jauhelihakastikkeet, spagetit ja riisi maistuivat hyvin. Kokkina ihmettelen aina, miten paljon ketsuppia kuluu – ja miten suuresti nuoret rakastavat riisipuuroa ja kanelisokeria.

Tällaisen leirin suunnittelu ja toteuttaminen vaatii paljon energiaa, ja ilman lukuisia vapaaehtoisia, pyyteettömiä seurakuntalaisia sitä ei yksinkertaisesti voisi järjestää. Silti ikävä Stella Marista kohtaan jää joka kerta. Oma leirikeskus, jossa ei tarvinnut raahata kaikkea mukana, jossa oli kappeli hiljentymistä varten, jossa keittiössä oli mausteet valmiina – eikä tarvinnut pelätä, että ruokaa ei riitä. ■

Florence Schmitt
Turun Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

UUTUUS

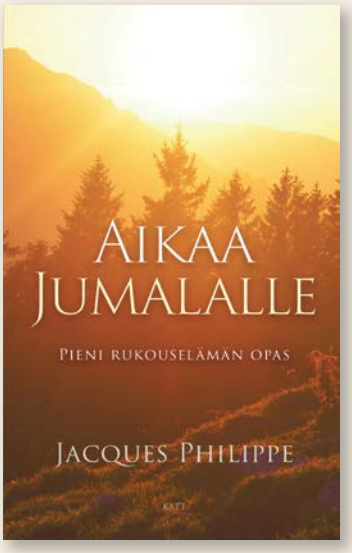

Jacques Philippe

Aikaa Jumalalle

Pieni rukouselämän opas

Aikaa Jumalalle on pieni opas rukouselämän aloittamiseen ja siinä kestävänä ja uskollisena pysymiseen. Se kuvaa rukouksen perusasenteita ja antaa konkreettisia ohjeita ja neuvoja. Se muistuttaa, että rukouksessa etusijalla on Jumalan toiminta, hänen rakkautensa ja armonsa meitä kohtaan. Rukous antaa meille armon elää paljon hedelmällisemmin elämämme joka hetken.

Isä Jacques Philippe (s. 1947) on tunnettu hengellinen ohjaaja ja kirjoittanut useita hengellistä elämää ja rukousta käsitteleviä kirjoja, joita on käännetty yli kahdellekymmenelle kielelle. Hän kuuluu Autuaaksijulistusten yhteisöön (La communauté des Béatitudes).

Nid. 150 sivua, KATT 2025, hinta 19,–

katolinenkirjakauppa.fi

Toivon pyhiinvaeltaja

Bergoglio Jorge Mario: *Pope Francis. Hope. The Autobiography.* 2025. Penguin Viking. Penguin Random House. UK

”Jumala ei voi riistää meiltä toivoa, koska hän ei voi kieltää itseään.” s. 253

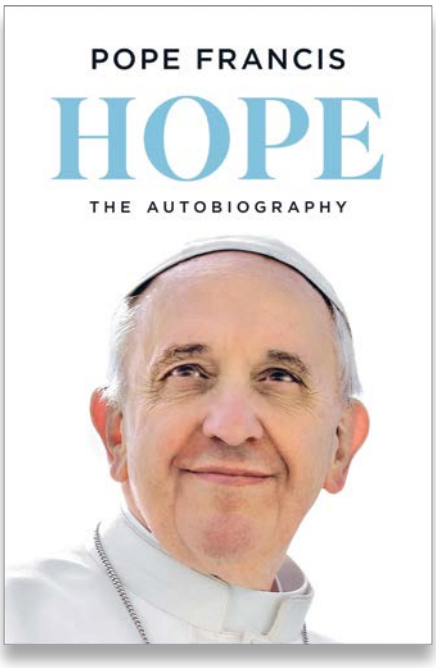

Jorge Mario Bergoglio syntyi pyhän Lasaruksen päivänä 17.12.1936 illalla kello yhdeksän Buenos Airesissa Argentiinassa Floresin kaupunginosassa osoitteessa Calle Varela 268 italialaisen siirtolaisperheen ensimmäisenä lapsena. Hän kertoo pitäneensä aina tapanaan olla täsmällisesti paikalla, mutta ensimmäisessä saapumisessaan hän oli viikon myöhässä, ja vasta lääkärin ja kätilön avustamana hän saapui maailmaan. Hänet kastettiin jouluaattona, jolloin joulusta tuli kaksinkertainen juhla perheessä: Jeesuksen syntymän ja oman pojan kasteen juhlaa. Toisena lapsena perheeseen syntyi Oscar, jonka jälkeen syntyivät vielä Maria ja Alberto.

Floresissa asui eri maista saapuneita siirtolaisia, joten monet kansallisuudet tulivat tutuiksi tulevalle paaville jo varhaisessa lapsuudessa. Siirtolaisuus oli hänen sydäntään lähellä myös paavina, ja niinpä hänen ensimmäinen apostolinen matkansa suuntautui Lampedusan saarelle, jonne siirtolaisia saapuu monista maista. Hän halusi rukoilla heidän kanssaan ja osoittaa välittävänsä heistä.

Jorge Mario eli lapsuutensa rauhallisessa ja turvallisessa ympäristössä, jossa siirtolaislapset leikkivät keskenään. 4-vuotiaana hän meni lastentarhaan, joka oli lähellä kotia. Molemmat isovanhemmat asuivat naapurissa, ja suvun kokoontuessa lounaalle sunnuntaisin messun jälkeen aterialla saattoi olla 30 henkeä. Aterioilla yhtenä ruokalajina syötiin aina pastaa, josta syystä Italiasta tulleita siirtolaisia kutsuttiin pastansyöjiksi.

Torilla Jorge Marioon teki suuren vaikutuksen teurastaja. Poika katseli lumoutuneena miehen liikkeitä tämän leikatessa pihvejä suurella veitsellä ja päätti, että hänestä tulee isona teurastaja. Hän innostui myös jalkapallosta. Pikkupojat pelasivat räsypalloa kadulla ja pihoilla ja vähitellen nurmikentällä oikealla jalkapallolla. Jorge Mario toimi usein maalivahtina.

Katolisen koulun lastentarha oli lähellä kotia ja sinne mentiin kävellen pitkin pölyisiä päällystämättömiä katuja, jolloin piti olla tarkkana, ettei koulupuku nuhjaantuisi. Siellä hän sai ensimmäisen kommuunionsa.

Veljensä Oscarin kanssa hän meni peruskouluun kotikaupungissa sijaitsevaan salesiaanien sisäoppilaikseen. Äidin kunto oli heikentynyt viimeisen raskauden ja synnytyksen jälkeen, jolloin ajateltiin olevan parasta, että lapset asuvat sisäoppilaitoksessa. Siellä Jorge Mario oppi muun muassa keskittymään ja huomasi itsessään kehittyvän kyvyn oppia tuntemaan tunteita. Päivät kuluivat ”kuin nuoli” ja niihin sisältyi monenlaista toimintaa eikä ikävystymiseen ollut aikaa. Katolinen elämänsisältö avautui koulussa lapsille.

Lapsuus loppui kesällä 1950. Siihen asti oli ollut tapana, että lapset viettivät kesäloman isovanhempien luona, mutta tuona kesänä isä ilmoitti, että Jorge Mario menee työhän kenkätehtaalle, ja lomaa isovanhempien luona on vain viikko. Tehtaalla hän siivosi lattioita ja kylpyhuoneita kolmena kesänä peruskoulun päättymiseen saakka.

Opiskelu yliopistossa kiinnosti, mutta Jorge Mario meni kuitenkin 1950 valtion kemian instituuttiin, jossa suoritti siellä kemian teknikon tutkinnon. Työ testilaboratoriossa oli mielenkiintoista. Siellä hän tutustui erääseen opettajaan, jonka kanssa käydyt keskustelut herättivät nuoressa miehessä kiinnostuksen yhteiskunnan ilmiöihin. Opettaja kertoi asioista, joista kukaan muu lähipiirissä ei ollut puhunut. Poliittiset lehdet ja kirjallisuus alkoivat kiinnostaa, vaikka hän ei ollutkaan samaa mieltä niiden kanssa. Mitä tarkoitti köyhyys, mitä peronismi, miten Jeesus evankeliumissa suhtautui huonompiosaisiin, köyhiin, syntisiin, lepratautisiin. Opiskelun päätyttyä äiti toivoi pojastaan lääkäriä, ja se oli joskus käväissyt Jorge Marion omassakin mielessä.

Pappi

Floresissa oli tapana aloittaa kevät jakarandan kukkimisaikaan erityisellä kevätjuhlapäivällä, jolloin ihmiset kokoontuivat ulos juhlimaan. Tuona päivänä 21.9.1953 jokin Jorge Marion sisimmässä pakotti hänet menemään kirkkoon, jossa hän ripittäytyi. Ulos tullessaan hän tunsi, että jonkinlainen muutos hänen ajattelussaan oli tapahtunut: hän tiesi, että hänestä tulisi pappi.

Hän lähti toteuttamaan pappiskutsumustaan hiippakunnalliseen seminaariin 1956. Aasialainen influenssa riehui maassa ja seminaarissakin oli paljon sairastuneita. Jorge Mario sairastui elokuussa. Kuume ei hellittänyt ja hänet vietiin sairaalaan, josta hän pääsi syyskuussa kotiin toipumaan.

Toipumisaikana hän mietti pappisuraansa; häntä kiinnosti toimiminen yhteisössä toisten pappien kanssa. Jeesuksen Seuran lähetystyö veti puoleensa. Hän ajatteli olevansa avoin kirkolle ja kaikelle, mitä se halusi hänen tekevän. Hän keskusteli tutun papin kanssa selvitellen tunteitaan. Seuraava koetus tuli vastaan: Hänen keuhkonsa eivät olleet parantuneet, oikeassa keuhkossa oli kolme kystaa, mikä tarkoitti koko oikeanpuoleisen keuhkon ylälohkon poistamista. Leikkauksesta toipuminen vei pitkän ajan. Hän vietti kesän vuoristossa salesiaanien vieraskodissa, jolloin keuhkot toipuivat raik-

kaassa ilmastossa. Kotiin päästessään hänelle oli selvinnyt, että hän halusi päästä Jeesuksen Seuran novisiaattiin.

Hän lähti 11.3.1958 vanhempien saattamana jesuiittojen novisiaattiin Cordobaan. Noviiseja oli kaikkiaan 20. Päiväohjelma oli tiukka: aamurukous, taloustyöt, oppitunnit. Toisinaan pelattiin koripalloa tai jalkapalloa. Kolme kertaa viikossa oli hiljaisuus ja omantunnon tutkiskelu. Torstaisin mentiin työhön maatilalle. Noviisit myös opettivat kaupungin lapsille katekismusta. Ensimmäisen vuonna osallistuttiin 30 päivän Hengellisiin harjoituksiin ja toisena vuonna lähdettiin kuukauden kestävälle pyhiinvaellukselle, jolloin kolme noviisia kulki ilman rahaa liftaten paikkakunnalta toiselle auttaen ihmisiä ja remontoiden kirkkoja. Palveluksistaan he saivat palkaksi ruokaa. Samalla seurakuntaelämä alkoi tulla tutuksi.

Jorge Mario antoi ensimmäiset köyhyyden, kuuliaisuuden ja naimattomuuden lupaukset pyhän Ignatiuksen kanonisointipäivänä 12.3.1960. Hän palveli kuukauden sairaalassa ja lähti sitten junioraatti-jaksoa varten vuodeksi Chileen, jonka jälkeen palasi takaisin Argentiinaan. Seuraavana oli vuorossa kolmen vuoden filosofian opinnot ja lisäksi teologian opinnot. Näiden opintojen päätyttyä hän toimi kirjallisuuden ja psykologian opettajana Santa Fen lukiossa.

Ennen opettajaksi ryhtymistään hän kirjoitti Jeesuksen seuran johtajalle (*superior general*) isä Pedro Arrupelle, joka oli toiminut ensimmäisenä jesuiittaprovinsiaalina Japanissa kysyen, voisiko hän lähteä apostoliseen- ja lähetystyöhön Japaniin. Keuhkoongelmien vuoksi häntä ei kuitenkaan voitu sinne hyväksyä.

Joulukuussa 1969 pyhän Lucian päivänä Jorge Mario Bergoglio vihittiin papiksi yhdessä neljän muun jesuiitan kanssa. Tilaisuutta vietettiin arkkipiispan johdolla *Colegia Maximon* puutarhassa, mutta erityistä juhlaa ei ollut. Sisaret olivat kattaneet pihalle appelsiinimehutarjoilun, josta kaikki saivat nauttia. Seuraavana aamuna varhain hän lähti bussilla Buenos Airesiin viettämään ensimmäistä messuaan. Läsnä olivat kaikki elossa olevat omaiset. Messun jälkeen äiti tuli papiksi vihityn poikansa luo polvistuen pyytämään siunausta. Isoäidiltään hän sai lahjaksi pienen *viaticum*-laukun, joka sisälsi sairaan voiteluun tarvittavat välineet.

Elokuussa 1970 hänet lähetettiin opettajaksi Alcalaan Espanjaan, jossa hän sai päätökseen jesuiittaopintonsa. Ikuiset lupauksen hän antoi 22.4.1973, ja heinäkuussa 1973 hänestä tuli järjestön provinsiaali nuorimpana koskaan Argentiinassa valituista. Floresin apulaispiispa hänestä tuli 1992 ja Buenos Airesin arkkipiispa 1998. Vuonna 2001 paavi Johannes Paavali II nimitti hänet kardinaaliksi.

Paavi

Lähtiessään 2013 Roomaan valitsemaan paavia kardinaali Bergogliolla oli menopaluulippu ja pieni laukku, johon mahtui välttämättömin. Hänen tarkoituksenaan oli palata kotiin viettämään palmusunnuntain messua. Hänellä ei ollut mitään aavistusta äänestyksen lopputuloksesta. Konklaavin viidennessä äänestyksessä tulos selvisi. Kardinaali Hummes halasi häntä ja sanoi: ”Älä unohda köyhiä”. Siitä johtui paavin nimi Franciscus. Mennessään parvekkeelle Pietarin kirkon aukiolle hän pyysi Jumalan pyhiltä, uskovilta ihmisiltä, että he siunaisivat piispansa.

Hope-kirjaa kirjoittaessaan paavi Franciscus toteaa olleensa pappina 54 vuotta. Hän kirjoittaa sydämellään ja muistaa lämmöllä ja kiitollisuudella elämänmatkallaan kohtaamiaan ihmisiä ja tapahtumia, jotka avautuvat lukijalle koskettavina. Sellaisia olivat läheiset ja sukulaiset, mutta myös kansat, kansanjohtajat ja eri uskonnollisten ryhmien johtohahmot. Hän lohdutti ja rohkaisi, neuvotteli ja rukoili rauhan aikaansaamiseksi. ”Rauha on mahdollista. En koskaan väsy toistamaan sitä.”

Apostoliset matkat suuntautuivat yli 60 maahan, kuten Irakiin, jossa räjähteitä kantava nainen uhkasi räjäyttää itsensä paavin vierailun aikana. Yksi matkoista vei Chileen, josta palatessaan hän lennon aikana vihki avioliittoon kaksi miehistön jäsentä, Carlosin ja Paulan. 32. apostolinen matka vei hänet Kauko-Itään ja Japaniin. Siellä hän kävi rukoilemassa 1500-luvun Golgatalla, Nishizaki-kukkulalla, jossa teloitettiin ja ristiinnaulittiin marttyyreinä fransiskaaniveljiä, jesuiittapappeja ja maallikkosääntökuntalaisia. Hän kävi rukoilemassa myös Nagasakissa ja Hiroshimassa.

Ukrainan sota syttyi helmikuussa 2022. Paavi peruutti kaikki tapaamiset ja meni Vatikaanissa olevaan Venäjän lähetystöön. Kukaan ei ollut koskaan tehnyt niin. Polvi oli kipeä ja hän meni ontuen esittäytymään lähettiläälle. Hän pyysi lopettamaan pommitukset, ehdotti vuoropuhelua maitten välille ja lupasi mennä Moskovaan neuvottelemaan lähimpänä sopivana aikana. ”Lähettiläs kuunteli minua kohteliaasti, mutta ulkoministeri Lavrov ilmoitti myöhemmin, ettei nyt ollut oikea hetki”.

Kirkon olemus askarrutti paavia, sillä kirkko on hänen mielestään feminiininen, se on morsian, pyhät uskovat ihmiset, miehet ja naiset yhdessä. Naisten äänellä on yhä suurempi paino ja heidän auktoriteettinsa tunnistetaan yhä paremmin. Monia naisia on valittu tärkeisiin asemiin Vatikaanissa. Ellei ymmärretä, mitä nainen on ja mitä on naisen teologia, ei ymmärretä, mitä kirkko on, paavi kirjoittaa. Yksi suurista synneistämme on ollut kirkon maskuliinisuus. Pappisvallasta olisi myös syytä päästä vähitellen eroon. Kirkko kuuluu Kristukselle ja Kristus kuuluu kaikille. Kaikki ovat kutsutut.

Santa Maria Maggioren kirkko oli paaville merkittävä paikka, jossa hän kävi usein rukoilemassa jo kardinaaliaikanaan. Ennen apostolisia matkoja ja niiden jälkeen hänellä oli tapana rukoilla siellä. Paaviksi valitsemisen jälkeisenä päivänä hän pyysi, että hänet vietäisi aamulla Maggioreen, jossa hän halusi rukoilla *Salus populi romani* -ikonin edessä. Koronapandemian aikana hän meni lähes autioita Rooman katuja pitkin eräänä iltapäivänä ikonin luo ja antoi rukouksessa kaikki ihmisten haavat ja vammat Marian huomaan.

Kirjassaan paavi sanoo, että kuoltuaan hän ei halua tulla haudatuksi pyhän Pietarin kirkkoon vaan Santa Maria Maggioreen Rauhan Kuningattaren lähelle. ”Vatikaani on viimeisten palvelusten paikka, mutta ei ikuinen kotini. Herra on jo antanut minulle monia siunauksia. Pyydän vielä yhtä: Pidä huolta minusta tapahtukoon se, milloin ikinä tahdotkin, mutta tiedäthän, etten ole kovin urhea mitä tulee fyysisiin kipuihin.” ■

Elina Grönlund, obl.OSSS

Kirja ilmestyy suomeksi nimellä ”Toivo” alkuvuodesta 2026 Docendon kustantamana.

Pyhä apostoli Jaakob – Kristuksen seuraaja ja ensimmäinen apostolimarttyyri

Kun nyt pääkaupunkiseudulla voidaan iloita kolmannesta kirkkorakennuksesta Lauttasaaren Pyhän Jaakobin kirkon vuokrasopimuksen astuessa voimaan 1.8., on hyvä tutkia hieman, kuka tuo pyhä Jaakob oikein olikaan.

Apostoli Jaakob Sebedeuksen poika, jota kutsutaan myös nimellä Jaakob vanhempi (lat. Iacobus Maior), oli yksi Jeesuksen kahdestatoista opetuslapsesta. Hän oli kotoisin Galilean rannikolta, todennäköisesti Betsaidasta tai Kapernaumista, ja työskenteli kalastajana isänsä Sebedeuksen ja veljensä Johanneksen kanssa. Äiti Salome mainitaan myös Uuden testamentin kertomuksissa Jeesuksen seuraajien joukossa. Jeesus kutsui Jaakobin ja Johanneksen seuraamaan itseään, ja he jättivät heti verkot ja lähtivät hänen mukaansa (Matt. 4:21–22).

Jaakob kuului Jeesuksen lähimpään ydinpiiriin yhdessä Pietarin ja veljensä Johanneksen kanssa. Tämä kolmikko oli läsnä merkittävimmissä hetkissä: Herran kirkastumisessa Tabor-vuorella, Jairuksen tyttären herättämisessä ja Getsemanen puutarhassa. Evankelista Markus kertoo, että Jeesus antoi Jaakobille ja Johannekselle lisänimen Boanerges, ”ukkosenjylinän pojat” (Mark. 3:17), mikä on usein tulkittu viittaukseksi heidän kiivaaseen tai intohimoiseen luonteeseensa. Tämä tulee esiin esimerkiksi Luukkaan evankeliumissa, jossa he ehdottavat, että taivaasta kutsuttaisiin tuli tuhoamaan Jeesuksen torjuneet samarialaiset (Luuk. 9:54).

Evankeliumeissa Jaakobin asema on selvästi keskeinen. Hänet mainitaan usein ensimmäisten joukossa apostoliluetteloissa. Hänen läheinen suhteensa Jeesukseen, osallistumisensa ratkaiseviin tapahtumiin ja rohkea esiintymisensä tekevät hänestä esikuvan uskollisuudesta ja omistautumisesta.

Apostolien tekojen mukaan Jaakob oli ensimmäinen apostoli, joka kuoli marttyyrina. Kuningas Herodes Agrippa I mestautti hänet noin vuonna 44 jKr.: ”Siihen aikaan kuningas Herodes vainosi eräitä seurakunnan jäseniä. Hän mestautti miekalla Jaakobin, Johanneksen veljen” (Ap.t. 12:1–2). Tämä on ainoa apostolien marttyyrikuolema, joka mainitaan Uudessa testamentissa, ja se vahvisti hänen asemaansa Kristuksen todistajana. Kuolema Jerusalemin kristittyjen keskellä teki hänestä erityisen merkityksellisen varhaiskirkon muistissa.

Jaakobin kuoleman jälkeen hänen jäännöstensä kohtalo jää lähteissä mainitsematta. Keskiajalta lähtien lännen kirkossa on kuitenkin elänyt voimakas traditio, jonka mukaan hänen maalliset jäännöksensä siirrettiin Espanjan luoteisosaan Galiciaan. Tämän perimätiedon mukaan hänen opetuslapsensa kuljettivat ruumiin meren yli ja hautasivat sen tuolle seudulle. Vuosisatoja myöhemmin haudan päälle rakennettiin Santiago de Compostelan katedraali, josta tuli yksi kristikunnan tärkeimmistä pyhiinvaelluskohteista.

KATOLISESSA KIRKOSSA pyhän Jaakobin juhlapäivää vietetään 25. heinäkuuta. Hän on Espanjan kansallispyhä ja hänen nimensä – Santiago – on juurtunut syvälle maan kulttuuriin. Keskiaikaisessa legendassa Jaakob ilmestyi taivaallisena ratsumiehenä kristittyjen taistelussa muslimeja vastaan ja sai lisänimen Matamoros, ”maurien tappaja”.

Ikonografiassa Jaakob kuvataan usein apostolin tunnuksin: miekka viittaa hänen marttyyrikuolemaansa, ja erityisesti Santiago de Compostelan yhteydessä hänellä on pyhiinvaeltajan varusteita, kuten sauva, simpukka ja vyökukkaro. Häntä pidetään pyhiinvaeltajien suojeluspyhimyksenä, ja hänen hahmonsa on ollut keskeinen myös läntisessä kristillisessä taiteessa.

Jaakobin elämässä korostuvat kolme ulottuvuutta: hänen läheisyytensä Jeesukseen, hänen julkinen uskonsa ja hänen marttyyrikuolemansa. Hän oli yksi niistä, joiden kanssa Jeesus jakoi sisimmät hetkensä ja jotka todistivat paitsi ihmeitä ja kirkastumisen myös Kristuksen kärsimyksen. Hänen uskollisuutensa kantoi kuolemaan saakka, ja hänen muistonsa elää kirkossa liturgian, kansanhurskauden ja pyhiinvaellusten kautta.

Jaakobin merkitys ei rajoitu vain hänen omaan elämäänsä ja marttyyrikuolemaansa. Apostolien rooli kirkon perustajina ja uskon siirtäjinä – ensimmäisinä piispoina – näkyy erityisesti siinä, kuinka heidän muistonsa vaikutti kristittyjen yhteisöjen identiteettiin. Jaakob edustaa kirkolle uskollisuuden ja johdonmukaisuuden ideaalia: hän oli mukana alusta lähtien, kulki Herran Jeesuksen rinnalla ja pysyi uskollisena loppuun saakka. Hän ei ole teologisten kirjeiden kirjoittaja kuten Paavali, eikä mystiikkaan suuntautunut evankelista kuten hänen veljensä Johannes, vaan toiminnan ja todistuksen mies, jonka kutsumuksena oli viedä evankeliumin sanomaa eteenpäin hinnalla millä hyvänsä.

Kristikunnan yhteinen muisto apostoleista on yhdistänyt eri aikoina kristittyjä niin idässä kuin lännessäkin. Pyhä Jaakob on tästä hyvä esimerkki. Kun miljoonat pyhiinvaeltajat ovat vuosisatojen ajan kulkeneet kohti Santiago de Compostelan katedraalia, he eivät ole kulkeneet vain menneisyyteen, vaan samalla tulevaisuuteen – etsien ja löytäen apostolin antaman todistuksen yhteisestä uskosta, toivosta ja rakkaudesta. Tällä tiellä kulkivat jo keskiajalla myös monet suomalaiset, jotka aloittivat pyhiinvaelluksensa Rengon tai Rymättylän pyhälle Jaakobille omistetusta kirkosta. ■

KATT

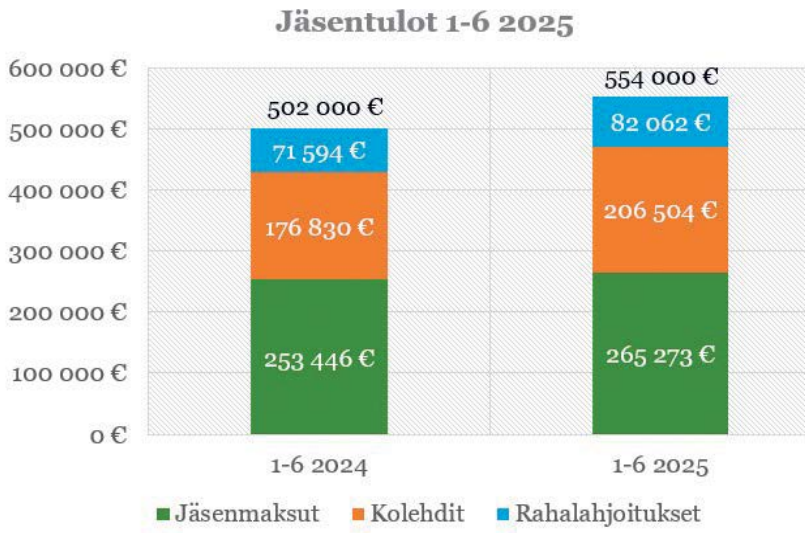

Myönteistä kehitystä jäsentuloissa tammi-kesäkuussa

Vuonna 2024 seurakuntien yhteenlasketut jäsentulot olivat melko tarkkaan samansuuruiset kuin edellisenäkin vuonna. Nyt kuluvana vuonna jäsentulot ovat kuitenkin kehittyneet positiiviseen suuntaan. Jäsentuloiksihan lasketaan seurakuntien keräämät jäsenmaksut, messujen kolehtitulot sekä seurakuntalaisten antamat rahalahjoitukset.

Ensimmäisellä vuosipuoliskolla jäsentulot ovat kasvaneet kaikilla osa-alueilla edellisvuoteen verrattuna. Seurakuntien jäsenmaksutuloissa kasvua on 5%, rahalahjoituksissa 15% ja kolehdeissa 17%. Yhteensä nyt vuoden puoliväliässä jäsentuloissa on kasvua 10%, verrattuna vastaavaan aikaan viime vuonna.

Toivottavasti tämä suuntaus jatkuu myös vuoden toisella puoliskolla. Erityisesti Taloustoimisto toivoo, että seurakuntalaiset muistaisivat laittaa seurakunnan jäsenmaksun pankkisiirron säännölliseen automaattiveloitukseen. Tulojen säännöllisyys ja ennustettavuus auttavat seurakuntien talouden suunnittelussa. Tämän aukeaman oikeassa laidassa on seurakuntien tilinumerot ja jäsenmaksun viitenumero. ■

Taloustoimisto / KATT

Muistakaa hiippakuntaa perinnönjaossanne

Hiippakuntamme jäsenmäärä on moninkertaistunut ja kansainvälistynyt. Tämä on rikkaus, mutta myös jatkuvasti kasvava kustannus. Hiippakunnan talous on alijäämäinen. Kehotamme teitä rukoilemaan hiippakunnan puolesta, mutta myös konkreettisesti auttamaan taloudellisesti. Meillä ei päinvastoin kuin ev.lut. kirkolla ole oikeutta periä jäsenmaksua verotuksen yhteydessä. Yksi erinomainen tapa tukea kirkkoa on perinnönjakoa suunniteltaessa ottaa hiippakunta huomioon merkittävälläkin tavalla. / *Hiippakunnan talousneuvosto*

Katolinen kirkko Suomessa / Taloustoimisto TILINRO: FI37 2219 3800 004324

Muista seurakunnan jäsenmaksu

Jäsenmaksu maksetaan omalle seurakunnalle kuukausittain. Jäsenmaksun suuruus on 1,5 % ansiotuloista tai muista vastaavista tuloista. Jäsenmaksuvelvollisuus koskee kaikkia täysi-ikäisiä Suomessa asuvia katolilaisia. Siitä on vapautettu alle 15 000 € vuodessa ansaitsevat ja kaikki alle 18-vuotiaat. Lisätietoa jäsenmaksusta: https://katolinen.fi/jasenmaksut/

Messun aikana **kolehdin** voi maksaa myös MobilePay-sovelluksella seurakunnan lyhytvalintanumeroon. Lisätietoa muista tukimuodoista: https://katolinen.fi/lahjoita/

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta (Helsinki)
Jäsenmaksutili: FI61 1014 3000 2118 01, viitenumero: 90010
Kolehti: MobilePay-lyhytvalinta 11163
Kolehti Lauttasaaren kirkossa: MobilePay-lyhytvalinta 25669

Pyhän Marian seurakunta (Helsinki)
Jäsenmaksutili: FI65 1023 3000 2047 89, viitenumero: 90010
Kolehti: MobilePay-lyhytvalinta 47373

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta (Turku)
Jäsenmaksutili: FI40 1547 3000 0005 98, viitenumero: 90010
Kolehti: MobilePay-lyhytvalinta 89652

Pyhän Olavin seurakunta (Jyväskylä)
Jäsenmaksutili: FI65 1045 3000 1121 43, viitenumero: 90010
Kolehti: MobilePay-lyhytvalinta 18532

Pyhän ristin seurakunta (Tampere)
Jäsenmaksutili: FI08 2236 1800 0045 66, viitenumero: 90010
Kolehti: MobilePay-lyhytvalinta 86925

Pyhän Ursulan seurakunta (Kouvola)
Jäsenmaksutili: FI75 1555 3000 1245 12, viitenumero: 90010
Kolehti: MobilePay-lyhytvalinta 22481

Nasaretin pyhän perheen seurakunta (Oulu)
Jäsenmaksutili: FI52 1374 3000 1083 81, viitenumero: 90010.
Kolehti: MobilePay-lyhytvalinta 16267

Pyhän Joosefin seurakunta (Kuopio)
Jäsenmaksutili: FI30 1555 3000 1245 46, viitenumero: 90010
Kolehti: MobilePay-lyhytvalinta 22425

Pyhän Franciscuksen päivät Raumalla

11.–12.10.2025 Pyhän Ristin kirkko. Vapaa pääsy!

LAUANTAI 11.10. SATURDAY

Klo 11.30-12.30 Laudes Pyhän Ristin kirkossa, jonka jälkeen yhteinen lounas ja tutustuminen seurakuntatalolla. / Laudes in the Church of the Holy Cross, after that lunch and getting to know each other at the parish hall.

Klo 12.30 Ad sextam Pyhän Ristin kirkossa. / Ad sextam in the Church of the Holy Cross.

Klo 13.00-14.30 Luento 1: *"Mene ja korjaa huoneeni"* TT Pauli Annala. Luennon jälkeen keskustelua pienryhmissä, Vanha Opisto. / Lecture 1: *"Go and repair my house"*, DD Pauli Annala. Small group discussion after the lecture, Old School.

Klo 14.30-15.30 Kahvitauko seurakuntatalolla. / Coffee break at the parish hall.

Klo 15.30-17.00 Luento 2: *"Fransiskaaninen liike ja kirkon korjaaminen tämän päivän ajassa"*, veli Michael Lasky OFM Conv. Luennon jälkeen pienryhmäkeskustelua. / Lecture 2: *"Franciscan movement and the renewal of the Church"*, Br. Michael Lasky OFM Conv. After the lecture small group discussion.

17.00 – 17.30 Vesper Pyhän Ristin kirkossa. / Vesper in the Church of the Holy Cross.

Klo 18.00 Katolinen pyhä messu Pyhän Ristin kirkossa. / Catholic Holy Mass in the Church of the Holy Cross.

SUNNUNTAI 12.10. SUNDAY

Klo 09.00 Laudes Pyhän Ristin kirkossa. / Laudes in the Church of the Holy Cross.

Klo 10.00 Luterilainen messu Pyhän Ristin kirkossa. / Lutheran mass, Church of the Holy Cross.

Klo 11.45 Lounas seurakuntatalossa, 7 euroa. / Lunch at the parish hall, 7 euro.

Klo 12.30 Päivien päätös ja lähtökahvit. Fransiskaaniyhteisöjen tervehdykset ja juhlavuosi. / Conclusion and farewell coffee. Greetings from the Franciscan organisations and Jubilee Year.

Lisätietoja | More information oheisen QR-koodin kautta, sekä Risto Mantovani OFS, puh./ tel. 050 5856513, mantovani.risto@gmail.com

FRANSISKAANIMAALLIKOT
ORDO FRANCISCANUS SAECULARIS

RAUMAN SEURAKUNTA

Katolinen yrittäjä Suomessa – kultakolikko.fi

OSTAN KULTAA JA HOPEAA ILMAN VÄLIKÄSIÄ

Kultakolikoita, hopeakolikoita, seteleitä, kultakoruja sekä Monetan rahoja markkinoiden parhaaseen hintaan.

Maksan lähes poikkeuksetta parhaan nettohinnan, niin yksittäin kuin suurempiakin kokoelmia myydessäsi.

Soita tai lähetä viestiä ja varaa aika. Rahojen arvioinnin suoritan ammattitaidolla ja luottamuksella ilmaiseksi.

KLAUS DAMSTÉN
050 5050 162
info@kultakolikko.fi

Tai käytä helppoa nettisivujen lomaketta

kultakolikko.fi

Arkkipiispa Eduard Profittlich SJ – Vita

Kunnianarvoisa Jumalan palvelija Eduard Profittlich (1890–1942)

Jeesuksen seuran jäsen, Adrianopolin titulaariarkkipiispa, Viron apostolinen asiainhoitaja.

Hänen marttyyriudestaan saatiin tietää vasta monia vuosia hänen traagisen kuolemansa jälkeen Neuvostoliiton hallinnon kaaduttua. Vankilassa, jonne hänet vietiin vuonna 1941, hänen terveytensä heikkeni ankarien elinolosuhteiden ja puutteiden vuoksi.

Häntä kidutettiin useita kertoja, mutta hän vastasi aina ilmoittamalla, että hänen ainoa tehtävänsä oli ollut hänelle uskottujen uskovien uskonnollinen kasvatus.

Eduard Profittlich syntyi 11. syyskuuta 1890 Birresdorfissa Saksassa maanviljelijäperheeseen ja kasvoi suurperheessä. Suoritettuaan klassiset opinnot hän astui vuonna 1912 Trierin seminaariin, mutta seuraavana vuonna hänet hyväksyttiin Jeesuksen seuran (jesuiittojen) novisiaattiin Heerenbergissä Alankomaissa, koska hän koki vetoa tämän järjestön hengellisyyteen. Ensimmäisen maailmansodan puhjettua hänet kutsuttiin Saksan armeijaan ja sijoitettiin lääkintäpalvelukseen. Sodan päätyttyä hän jatkoi opintojaan filosofiassa ja teologiassa ja hänet vihittiin papiksi 27. elokuuta 1922. Hänet lähetettiin Puolaan, jossa hän suoritti tohtorin tutkinnot filosofiassa ja teologiassa Krakovan Jagellonica-yliopistossa.

Myöhemmin hänet lähetettiin Viroon osana Jeesuksen seuran idän lähetyshanketta ja hän sai vastuulleen Tallinnan Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin seurakunnan. Paavi Pius XI nimitti hänet Viron apostoliseksi asiainhoitajaksi 11. toukokuuta 1931. Profittlich sitoutui työhön paikallisen katolisen yhteisön jälleenrakentamiseksi, sillä se oli tuolloin pieni. Hän laati pastoraalisen suunnitelman, paransi paikallisen papiston koulutusta, perusti uusia seurakuntia ja kutsui pappeja, sääntökuntaveljiä ja -sisaria Puolasta ja Tšekkoslovakiasta evankelioimaan ja

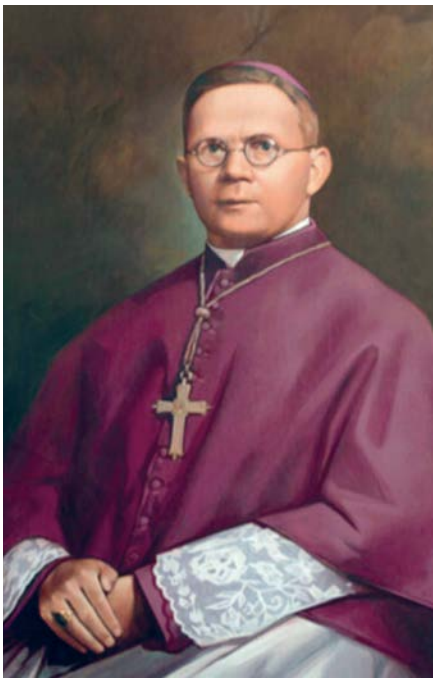

tukemaan paikallisen kristillisen yhteisön kehitystä. Marraskuussa 1936 paavi Pius XI nimitti hänet Adrianopolin titulaariarkkipiispaksi. Joulukuussa hän sai piispanvihkimyksen.

Neuvostoliiton miehitettyä Viron 17. kesäkuuta 1940 lähes kaikki papit pidätettiin. Profittlich, joka olisi voinut palata kotimaahansa, päätti jäädä Viroon pysyäkseen uskoviensa luona. Hänet pidätettiin 27. kesäkuuta 1941 ja karkotettiin Kiroviin Venäjälle, missä hän joutui toistuvien kidutusten kohteeksi. Hän vastasi ilmoittamalla, että hänen ainoa tehtävänsä oli ollut hänelle uskottujen uskovien uskonnollinen kasvatus. Hänet tuomittiin kuolemaan, mutta hän menehtyi vankilassa kokemiensa kärsimysten vuoksi jo ennen tuomion täytäntöönpanoa 22. helmikuuta 1942.

Varmuus hänen marttyyriudestaan saatiin vasta monia vuosia hänen traagisen kuolemansa jälkeen Neuvostoliiton hallinnon romahdettua. Vankilassa, jonne hänet vietiin vuonna 1941, hänen terveytensä heikkeni kärsimysten ja ankarien elinolosuhteiden vuoksi.

Mitä tulee marttyyriuden muodolliseen tunnustamiseen *ex parte persecutoris* (vainoajien taholta), hänen pidätyksensä johtui kommunistihallinnon voimakkaasta uskonnonvastaisesta asenteesta, mikä käy selvästi ilmi hänen kuulustelupöytäkirjoistaan. Hänen tappamisensa ensisijainen motiivi oli siis *odium fidei* – viha uskoa kohtaan.

Mitä tulee marttyyriuden muodolliseen tunnustamiseen *ex parte Servi Dei* (Jumalan palvelijan taholta), hän tiesi jäävänsä Viroon omasta tahdostaan ja ymmärsi siihen liittyvät vaarat, erityisesti saksalaisen syntyperänsä vuoksi. Kirjoittaessaan perheelleen 8. helmikuuta 1941 hän ilmaisi päättäväisyytensä kohdata tapahtumat ja uhrata vapautensa ja elämänsä Kristukselle. Vatikaanin valtiosihteerille, kardinaali Luigi Maglionelle, osoitetussa kirjeessään hän vakuutti jättävänsä kohtalonsa Jumalan käsiin, täysin luottavaisena siihen, että Jumala pysyisi hänen rinnallaan. Kuulustelupöytäkirjoista käy selvästi ilmi hänen uskonsa sekä hänen näkemyksensä ihmisarvosta ja vapaudesta, jotka olivat jyrkässä ristiriidassa kommunistisen ideologian kanssa.

Eduard Profittlich tunnetaan hyvin Virossa, ja hänen kunnioituksensa on laajalle levinnyttä. On myös todistuksia rukousvastauksista, jotka on saatu hänen esirukoustensa kautta.

Hiippakunnallinen tutkimus toimitettiin Viron apostolisessa administratuurissa 29. toukokuuta 2018 – 5. maaliskuuta 2019, ja täydentävä hiippakunnallinen tutkimus toimitettiin Tallinnassa 12. heinäkuuta – 16. lokakuuta 2019. Hiippakunnallisten tutkimusten oikeudellinen pätevyys vahvistettiin 12. kesäkuuta 2020. Historiallinen istunto pidettiin 9. toukokuuta 2023, teologineuvonantajien erityiskokous 12. maaliskuuta 2024 ja kardinaalien ja piispojen varsinainen istunto 10. joulukuuta 2024. ■

Caritas-kuulumiset
Nytt-News

Tule Caritaksen vapaaehtoiseksi!

Caritas on pieni järjestö, jossa vapaaehtoisten tekemällä työllä on suuri merkitys. Vapaaehtoiset ovat tärkeässä asemassa etenkin tapahtumien järjestelyssä, myyntityössä ja muussa varainhankinnassa. Pyrimme löytämään ympäri maata asuville mahdollisuuden osallistua Caritaksen vapaaehtoistoimintaan. Toimintaa kehittää **Anna-Riina Hakala**, joka aloitti toukokuussa vapaaehtoistyön koordinaattorina. Hän toimii saksalaisen Bonifatiuswerkin rahoittamassa hankkeessa, jonka tavoitteena on vahvistaa seurakuntien ja Caritaksen välistä yhteistyötä. Hän vierailikin jo muutamissa seurakunnissa heinä- ja elokuussa. Lisää tapaamisia on suunnitteilla.

Vapaaehtoiset voivat jakaa osaamistaan ja aikaansa yhteiseen hyvään. Kaikenlaisesta osaamisesta on apua aina viestinnästä karitatiiviseen työhön ja hankesuunnitteluun.

- Kehitysyhteistyön vapaaehtoiset suunnittelevat ja kehittävät eri hankkeita.
- Caritas-lähettiläät toimivat linkkinä Suomen Caritaksen ja katolisten seurakuntien välillä.
- Kotimaan työn vapaaehtoiset ovat mukana tapahtumissa kuten basaareissa, auttavat ruokajakelussa, vaatteiden lajittelussa ja toimiston tehtävissä oman kiinnostuksen ja tilanteen mukaan.
- YoungCaritas vapaaehtoiset avustavat kotimaan toiminnoissa ja järjestävät työpajoja ja vierailuja nuorekkaassa porukassa.

Lue lisää Caritaksen vapaaehtoistyöstä verkkosivuiltamme osoitteesta caritas.fi/tule-vapaaehtoiseksi. Löydät sivulta lomakkeen, johon voit merkitä sinua eniten kiinnostavat tehtävät. Voit ottaa yhteyttä suoraan Anna-Riinaan sähköpostilla anna-riina.hakala@caritas.fi. Hän on vastuussa etenkin YoungCaritas-toiminnasta, Caritaksen vapaaehtoistoiminnasta ja Caritas-lähettiläsverkostosta.

Tulevia tapahtumia elokuussa:

Tule tapaamaan Bangladesh -kumppaneitamme elokuussa! Suomen Caritaksen ja bangladeshilaisen OKUP-järjestön yhteinen hanke CLAIM parantaa siirtotyöläisten oikeuksia ja tukee ihmiskaupan uhreja Bangladeshissa. OKUPin tiimi vierailee Suomessa elokuussa.

Tervetuloa yhteiseen seminaariimme kuulemaan CLAIM-hankkeesta ja OKUP-järjestön työstä! Tilaisuuden jälkeen vietetään lämminhenkinen Bangladesh-ilta musiikin ja ruoan parissa.

Ajankohta: keskiviikko 27.8.2025
Kellonaika: seminaari klo 15, Bangladesh-ilta klo 17 alkaen
Paikka: Lauttasaaren seurakuntasali, Myllykallionrinne 1, 00200 Helsinki

Tilaisuus on kaikille avoin. Lämpimästi tervetuloa!

Tapahtumia Caritaksen toimistolla osoitteessa Kuusitie 6, 00270 Helsinki

Hävikkiruuanjakelupäivä joka toinen maanantai kello 15–15.20. Syyskauden ensimmäinen ruokajako on maanantaina 18.8. klo 15. Muut jakopäivät ovat 1.9., 15.9., 29.9., 13.10., 27.10., 10.11., 24.11. ja 8.12. Jakelu järjestetään Caritaksen toimistolla. Ruokakasseja on rajoitetusti noin 30 kpl joka kerralla. Olemme osa Helsingin kaupungin Stadin safka -jakeluverkostoa. Lisää tietoa osoitteesta ruoka-apu.fi.

Muistathan Caritas-kaupan ja ompelupalvelun!

Caritas-kauppa on auki osoitteessa Kuusitie 6, 00270 Helsinki, tiistaista perjantaihin kello 10–15. Verkkokauppamme on aina auki osoitteessa www.caritas.fi/kauppa.

Caritas-ompelimossa voit teettää korjausompelua ja tilaustöitä. Palvelun tuotoilla tuet Suomen Caritaksen toimintaa. Otathan yhteyttä ja sovi käynnistä etukäteen: caritas@caritas.fi, viestin otsikko "ompelupalvelu".

Kiitos tuesta ja osallistumisesta kevään keräyksiin!

Keväällä Suomen Caritas järjesti kaksi keräystä yhteistyössä seurakuntien kanssa. Paastokeräys kohdistui Suomessa tehtävään työhön, millä tuettiin vähävaraisten lasten ja nuorten pääsyä eri leireille. Tukea saivat esimerkiksi ensikommuunio- ja vahvistusleireille osallistuvia sekä joukko ukrainasta perheensä kanssa paenneita lapsia. Apu kattoi kymmenien lasten leirielämyksen.

Helluntain aikoihin kesäkuussa järjestimme keräyksen, jonka kohteena oli Ukraina. Taustalla oli pohjoismaisten piispojen ja Viron piispan yhteinen vetoomus tukea Ukrainan Caritasta. Se on kärsinyt pahoin muun muassa Yhdysvaltojen rahoitusleikkauksista, joiden vuoksi hätäapu lähellä rintamalinjaa on osittain lamautunut.

Keräykseen osallistuivat lähes kaikki Pohjoismaiden ja Viron katoliset seurakunnat. Lahjoituksia tuli myös sosiaalisen median kampanjan ansiosta suoraan Caritaksen tilille. Lähetimme heinäkuussa tukirahat Ukrainaan, jotta työ rintamalinjoilla ihmisten avustamiseksi voi jatkua.

Jos sinulla on halua tukea ja auttaa joko Suomessa tehtävää työtä vähävaraisten auttamiseksi tai Ukrainaa, niin sinulla on mahdollisuus tehdä joko kertalahjoitus tai ryhtyä säännölliseksi kuukausilahjoittajaksi. Pääset tutustumaan kaikkiin lahjoituskohteisiimme verkkosivuillamme osoitteessa caritas.fi/lahjoita/.

Caritas auttaa siellä, missä ihmiset ovat vaarassa syrjäytyä. Haluamme, että kaikilla on elämän edellytykset.

Toivotamme myös kaikki uudet jäsenet lämpimäksi tervetulleeksi! Jo jäsenyys on auttamista! Jäsenet ja kuukausilahjoittajat saavat Caritaksen uutiskirjeen, joissa kerromme kuulumisia hankkeista sekä muusta Caritaksen toiminnasta. Lue lisää jäsenyydestä osoitteesta www.caritas.fi/liity-jaseneksi. Kiitos avustasi!

Larissa Franz-Koivisto,
Suomen Caritas ry:n pääsihteeri

caritas.fi

ACADEMICUM CATHOLICUM
SYKSY / HÖSTEN 2025

Academicum Catholicum on tieteestä ja kulttuurista kiinnostuneille katolilaisille tarkoitettu yhdistys. Järjestämme kaikille avoimia luentoja Helsingissä Studium Catholicumin tiloissa kuukausittain.

Syksyn 2025 luentopäivät ovat:

Torstai 18.9 klo 19:00

Torstai 16.10 klo 19:00

Torstai 20.11 klo 19:00 (messu Studium Catholicumin kappelissa klo 18:00)

Torstai 11.12. klo 19:00

Luentojen puhujat ja aiheet tiedotetaan myöhemmin Fideksessä, AC:n Facebook-sivuilla ja AC:n nettisivuilla:

☞ **academicumcatholicum.blogspot.com**

Luennot pidetään **Studium Catholicumin Angelicum-salissa, Ritarikatu 3 (2 krs.), Helsinki**. Ovet avautuvat klo 18:30 (soita tarvittaessa ovisummeria). Luentojen jälkeen on pieni kahvitarjoilu. Luennot ovat kaikille avoimia, lämpimästi tervetuloa!

Föreläsninar hålls på Studium Catholicum (Riddaregatan 3, 2. vån, Helsingfors). Dörrarna öppnas kl 18:30. Efteråt bjuds det på kaffe. Föreläsningarna är öppna för alla, varmt välkomna!

AC:n jäseneksi voi liittyä Suomessa asuva katolilainen, joka hyväksyy yhdistyksen tarkoituksen ja säännöt. Vuosittainen jäsenmaksu (10 euroa) maksetaan AC:n tilille FI6120012000513060.

Lisätietoja / *Mer information*:
academicumcatholicum.blogspot.com

Anna lahjaksi tai itsellesi
Katso ja tilaa verkkokaupasta:
katolinenkirjakauppa.fi

Liity sinäkin – caritas.fi

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. *Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.*
Yhteys, *Contact*: Markus Mäkelä 050 3615299.

Seuraava Fides ilmestyy diginä 10. lokakuuta

Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni sivun 2 laidassa annetuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline). Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin huomioida. Deadline on digilehdessä 16 päivää ja paperilehdessä 3 viikkoa ennen lehden julkaisupäivää. FIDES

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO
Caritas Seurakuntapalvelu - Helsinki
09 628 398
Mechelininkatu 32, Taivallahden kasarmirakennus
www.toolonhautaustoimisto.fi

Pyhän Henrikin ja Pyhän Marian seurakuntien naistenpiiri

Naistenpiiri kokoontuu Pyhän Henrikin katedraali-seurakunnan seurakuntasalissa joka kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona iltamessun jälkeen eli noin klo 18.30–20.00. Ohjelmassa on alustus ja keskustelua yhdessä kahvia juoden.

Ohjelma syksy 2025

3.9. **Pyhä Henki vaikuttaa?** *sisar Barbara*
1.10. **Rukouksen polku**
psykoterapeutti, TM Marketta Pylväskangas
5.11. **Naisten merkittävä panos katolisuuden paluussa Suomeen** *FT Uta Liertz*
3.12. **Jouluseimen synty** *Marja-Liisa Mäkiranta*

Lämpimästi tervetuloa mukaan!

Lisätietoja Maria Ailio p. 040 7358211

Urkumusiikin juhlaa katedraalissa

Urkureita läheltä ja kaukaa

Urkukonsertti Pyhän Henrikin katedraalissa **torstaina** klo **18.00**.

4.9. Marko Pitkäniemi
2.10. Carsten Tillmann

Tervetuloa!

Helsingin seurakuntien johdantokurssi

Kaikille avoin kurssi alkaa ma 25.8.2025 ja päättyy seuraavan vuoden elo-syyskuun vaihteessa. Ohjelma nähtävissä kotisivuilla.

Lisätietoja myös pappiloista:
Henrik 09-637853;
Maria 09-2411633.

HELSINKI

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1,
00140 Helsinki
Puh. 09-637853, 046-9552353
Sähköposti henrik@katolinen.fi
Kotisivu henrik.katolinen.fi

• La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.30 messu englanniksi, 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja tai perhemessu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu. Ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous. Pe 17.30 adoraatio, Huom! kuukauden 1. perjantaina adoraatio iltamessun jälkeen klo 21.00 asti. (Paastonaikana pe 17.30 ristintien hartaus, adoraatio iltamessun jälkeen.) Rippiaika la 17.00-17.45 ja ma, ke, pe 17.30 sekä ennen sunnuntain messuja ja sopimuksen mukaan.
• *Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Mass in English, 11.00 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in other languages or Family Mass, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Tues. and Thurs. 7.30 Mass in Finnish. Wed. 17.30 Rosary. Fri. 17.30 Adoration, Note! on the 1st Friday of the month Adoration after the Evening Mass until 21.00. (During Lent, Fri. 17.30 Stations of the Cross, Adoration after the Evening Mass.) Confessions Sat. 17.00-17.45, Mon., Wed., Fri. 17.30, as well as before Masses on Sunday and by appointment. Masses also in other cities.*

15.8. pe autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen: 18.00 messu
17.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 8.00 messu englanniksi/Mass in English, 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
24.8. su kirkkovu oden 21. sunnuntai: 8.00 messu englanniksi/Mass in English, 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
31.8. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 8.00 messu englanniksi/Mass in English, 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 14.00 messu ja vahvistuksen sakramentti, 18.00 iltamessu
7.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 8.00 messu englanniksi/Mass in English, 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 14.00 messu ja vahvistuksen sakramentti, 18.00 iltamessu
14.9. su Pyhän Henrikin katedraalin vihkiminen, juhlapyhä: 8.00 messu englanniksi/Mass in English, 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 10.00 messu Tikkurilassa, 11.00 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi ja adoraatio/Mass in Vietnamese and Adoration, 18.00 iltamessu
21.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 8.00 messu englanniksi/Mass in English, 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 13.00 messu Keravalla, 15.00 messu Porvoossa, 15.30 messu burmaksi/Mass in Burmese, 18.00 iltamessu
28.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 8.00 messu englanniksi/Mass in English, 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 10.00 messu Tikkurilassa, 11.00 päämessu, 12.30 messu italiaksi/Messa in italiano, 18.00 iltamessu
5.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 8.00 messu englanniksi/Mass in English, 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 8.00 messu englanniksi/Mass in English, 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 10.00 messu Tikkurilassa, 11.00 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi ja adoraatio/Mass in Vietnamese and Adoration, 18.00 iltamessu

MESSU MALAYALAMIKSI: pääsääntöisesti kuukauden kolmantena lauantaina klo 11.00
MESSU UNKARIKSI: 23.8., 20.9., 25.10. la 16.00
UKRAINALAINEN LITURGIA: ajat ilmoitetaan seurakunnan verkkosivulla henrik.katolinen.fi

Huom.! 17.8. alkaen messu espanjaksi (Santa Misa en Castellano) vietetään Pyhän Jaakobin kirkossa Lauttasaaressa kuukauden 1. ja 3. sunnuntaina klo 16.00. / **Note! Starting on 17.8. Mass in Spanish** (Santa Misa en Castellano) will be celebrated at 16.00 on the 1st and 3rd Sunday of each month in St. Jacob's Church in Lauttasaari.

Huom.! muutokset ohjelmassa elokuun loppuun saakka:
• Kesällä ei aamumessua tiistaisin ja torstaisin, vaan messu kaikkina arkipäivinä klo 18.00. Kesällä adoraatio vain kuukauden ensimmäisenä perjantaina (iltamessun jälkeen klo 21 asti). Kirkkokahveja ei sunnuntaisin, vaan keskiviikkoisin iltamessun jälkeen. Muun kuin suomen- tai englanninkieliset messut pääsääntöisesti tauolla. (Poikkeukset ylempänä ohjelmassa.) Kesällä ei messuja muilla paikkakunnilla.
• **Note! changes to the regular programme until the end of August:** No Mass in the morning on Tuesdays and Thursdays. Instead, Mass Monday through Friday at 18.00. Adoration only on the first Friday of the month (after evening Mass until 21.00). No church coffee on Sundays. Instead, coffee is served after the evening Mass on Wednesdays. No Masses in languages other than Finnish or English, unless noted above. No Masses in other cities.

ENSIKOMMUUNIO-OPETUS
27.9., 22.11.,17.1., 28.2., 21.3., 25.4. la 10.00-13.15 lastentarhan tiloissa

ENSIKOMMUUNIO-OPETUS TAPANILASSA (Veljestentie 6, Helsinki)
27.9., 25.10., 29.11., 31.1. Huom.! katedraalissa, 28.2., 28.3. la 10.00-13.00

VAHVISTUSOPETUS
20.9., 11.10., 15.11., 13.12., 10.1., 14.2., 14.3., 18.4., 16.5., 22.8. la 10.00-13.00

JOHDANTOKURSSI 2024-2025: 18.8., 1.9. ma 18.30 | 2025-2026: 25.8., 8.9., 22.9., 6.10. ma 18.30

NAISTENPIIRI
3.9., 1.10., 5.11., 3.12. ke 18.30

RAAMATTUPIIRI
29.8., 12.9., 26.9., 10.10., 24.10., 21.11. pe 18.30

MUUT PAIKKAKUNNAT
Kerava (ev.-lut. kirkko, Papintie 6): 21.9., 19.10. su 13.00
Porvoo (ort. kirkko, Vanha Helsingintie 2, Porvoo): 21.9., 19.10. su 15.00
Tikkurila (Dickursby skola, liikuntasali, Urheilutie 2-4, Vantaa): 14.9., 28.9., 12.10. su 10.00

Pyhän apostoli Jaakobin kirkko

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan kappeli, Myllykallionrinne 1, 00200 Helsinki. Koordinoiva pappi: isä Mauri Bravo, mauri.bravo@katolinen.fi, 040-3259584

• **Vakio-ohjelma**: Su 10.30 päämessu suomeksi, su 12.00 afrikkalaisen yhteisön messu, su 14.00 ukrainalaisen kreikkalais-katolisen yhteisön liturgia, su 16.00 erikielisiä messuja (1. su espanjaksi, 2. su portugaliksi*, 3. su espanjaksi, 4. su latinaksi, 5. su tagalogiksi), su 18.00 englanniksi. Ma 18.00 englanniksi, ti 18.00 latinaksi (joka toinen viikko Catholic Students' Club), ke 18.00 englanniksi, pe 18.00 englanniksi. Kuukauden 3. viikon lauantaina klo 16.00 arameaksi.
(Adoraatio- ja rippiajat vahvistamatta, samoin *:llä merkityt messut.)

• ***Regular Programme:*** *Sun. 10.30 Mass in Finnish, 12.00 Mass of the African community, 14.00 Liturgy of the Ukrainian Greek Catholic community, 16.00 Mass in different languages (1st Sun. Spanish, 2nd Sun. Portuguese*, 3rd Sun. Spanish, 4th Sun. Latin, 5th Sun. Tagalog), 18.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass in English. Tues. 18.00 Mass in Latin (every other week Catholic Students' Club). Wed. 18.00 Mass in English. Fri. 18.00 Mass in English. Sat. 16.00 Mass in Aramaic (3rd Sat. of the month).*

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki
Puh. 09-2411633, 040-9659137
Sähköposti maria@katolinen.fi
Kotisivu maria.katolinen.fi

• La 10.00 messu suomeksi, 18.00 aattomessu suomeksi.
Su 9.30 ruusukkorukous (paastonaikana ristintie), 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 lastenmessu, 13.00 messu tagalogiksi (2. ja 4. su) tai vietnamiksi (3. su), 14.30 messu ruotsiksi/mässa på svenska (1. su/1. sön.) tai arabiaksi (3. su) tai saksaksi (4. su), 16.00 messu puolaksi, 17.30 ruusukkorukous englanniksi (paastonaikana ristintie), 18.00 messu englanniksi. Ma, ti, ke, to, pe 7.00 laudes, 7.30 messu suomeksi tai englanniksi, 17.15-17.50 adoraatio, 18.00 iltamessu. Rippitilaisuus ma, ti, ke, to, pe 16.45-17.05, la 17.30-17.50, su 9.30-9.50 ja 17.30-17.50. Seurakunnan kanslia avoinna ma-ke 10.00-15.00.
• *Sat. 10.00 Mass in Finnish, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Rosary in Finnish (Stations of the Cross during Lent), 10.00 High Mass in Finnish, 11.30 Family Mass in Finnish, 13.00 Mass in Tagalog (2nd and 4th Sun.) or Vietnamese (3rd Sun.), 14.30 Mass in Swedish (1st Sun.) or Arabic (3rd Sun.) or German (4th Sun.), 16.00 Mass in Polish, 17.30 Rosary in English (Stations of the Cross during Lent), 18.00 Mass in English. Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 7.00 Laudes, 7.30 Mass in Finnish or English, 17.15-17.50 Adoration, 18.00 Evening Mass in Finnish. Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 16.45-17.05, Sat. 17.30-17.50, Sun. 9.30-9.50 and 17.30-17.50. Parish office open Mon.-Wed. 10.00-15.00.*

• **Huom!** Seurakuntien ohjelmiin voi tulla muutoksia lehden painamisen jälkeen. Uusimmat tiedot löytyvät seurakuntien kotisivuilta.

• Kaikki messut ovat katsottavissa internetissä Youtuben "Pyhä Maria" kanavalla.

15.8. pe autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen: 7.30 messu suomeksi, 18.00 messu suomeksi
17.8. su seurakuntamme nimikkojuhla: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu, 13.00 messu vietnamiksi, 14.30 messu arabiaksi, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
24.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu, 13.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 14.30 messu saksaksi/Messe auf

Deutsch, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi / Mass in English
30.8. la 10.00 messu suomeksi, 13.00-17.00 karismaattinen raamattukonferenssi englanniksi/Charismatic Bible Conference, 18.00 aattomessu suomeksi
31.8. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
5.9. pe 7.30 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 messu suomeksi, 18.30-22.00 adoraatio
6.9. la 10 messu suomeksi, 11.00-15.00 avoimien ovien päivä, 18.00 aattomessu suomeksi, 19.15 konsertti
7.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu, 14.30 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
14.9. su kirkkovuoden 24. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu, 13.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
21.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu, 13.00 messu vietnamiksi, 14.30 messu arabiaksi, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
27.9. la 10.00 messu suomeksi, 18.00 piispanmessu ja kirkkoon ottaminen
28.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 piispanmessu suomeksi ja vahvistuksen sakramentti, 12.00 lastenmessu, 13.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 14.30 messu saksaksi/Messe auf Deutsch, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
5.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu, 14.30 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu, 13.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

MUUT PAIKKAKUNNAT
Hyvinkää (Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13): 20.9., 18.10., 15.11., 20.12., 3.1., 7.2., 7.3., 18.4., 16.5. la 16.00

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku
Puh. 02-2314389, 0400-458128
Sähköposti birgitta@katolinen.fi
Kotisivu birgitta.katolinen.fi

• Su 9.00 messu ruotsiksi tai latinaksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi tai vietnamiksi (4. su) tai tagalogiksi tai ei messua, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, pe, la 7.30 messu, ti ja to 18.00 messu. To 17.30 adoraatio (paastonaikana ristintie). Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan

• *Sun. 9.00 Mass in Swedish or Latin, 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in Polish or Vietnamese (4th Sun.) or Tagalog or no Mass, 18.00 Mass in English. Mon., Wed., Fri., Sat. 7.30 Mass in Finnish, Tues. and Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration (during Lent Stations of the Cross). Confessions half an hour before Mass and by appointment.*

• Päivitetyt tiedot löytyvät aina seurakunnan kotisivulta osoitteesta birgitta.katolinen.fi.

15.8. pe autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen: Huom.! ei aamumessua, 18.00 juhlamessu
17.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
23.8. la Huom.! ei aamumessua, 9.30 katekeesi, 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/mässa på Åland, 13.00 perhemessu
24.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
3.8. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 17.00 messu Porissa, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
7.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
13.9. la 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/mässa på Åland
14.9. su kirkkovuoden 24. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
21.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
27.9. la Huom.! ei aamumessua, 9.30 katekeesi, 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/mässa på Åland, 13.00 perhemessu
28.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
4.10. la 11.00 piispanmessu ja vahvistuksen sakramentti, 15.00 messu Naantalissa
5.10. su seurakuntamme nimikkojuhla: 9.00 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
11.10. la 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/mässa på Åland
12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 17.00 messu Porissa, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI 23.8., 27.9. la 9.30

MUUT PAIKKAKUNNAT
Eurajoki (ev.-lut. kirkon seurakuntasali, Kukkapolku 2): 24.8., 14.9., 28.9., 12.10. su 15.00
Ahvenanmaa (S:t Görans lutherska kyrka, Östra Esplanadgatan 6, Mariehamn): 23.8., 13.9., 27.9., 11.10. la/lör. 10.00
Pori (ort. kirkko, Maantiekatu 46): 12.10. su 17.00
Rauma (Nuortentalo, Hallikatu 12, tai/or Haappusten kirkko, Päiväsenkatu 63): messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, la/Sat. klo 13.30: (Huom.! Ei messua 16.8.), 20.9. Hallikatu, 18.10. Päiväsenkatu, 15.11. Hallikatu

Tilaa sähköpostitiedotteemme, jossa kerrotaan Fideksen ilmestymisestä ja joskus myös muista tärkeistä asioista:

Käytä nettisivujen *Tilaa tiedotteemme* -kaavaketta tai lähetä sähköpostia osoitteeseen fides@katolinen.fi.

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä
Puh. toimisto: 014-612659
(lankapuhelin, ei tekstiviestejä)
puh. isä Anders Hamberg:
050-5630235
sähköposti: olavi@katolinen.fi
Kotisivu: olavi.katolinen.fi

• Su 10.00 ruusukko (paastonaikana ristintie), 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu. ti 7.00 messu. Ke 18.00 messu. To 18.00 adoraatio ja 18.30 messu. Pe 7.00 messu. La 10.00 messu (kerran kuussa perhemessu 12.15). Parannuksen sakramentti ma, ti, ke, to 17.30-17.55, la 9.30-10.55 ja su 10.00-10.25 tai sopimuksen mukaan.

• *Sun. 10.00 Rosary (during Lent Stations of the Cross), 10.30 High Mass, 12.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass. Tues. 7.00 Mass. Wed. 18.00 Mass.Thurs. 18.00 Adoration and 18.30 Mass. Fri. 7.00 Mass. Sat. 10.00 Mass (Family Mass in Finnish once a month at 12.15). Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs. 17.30-17.55, Sat. 9.30-10.55. and Sun. 10.00-10.25 or by appointment.*

15.8. pe autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen: 18.00 messu
17.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
24.8. kirkkovuoden 21. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
1.8. kirkkovuoden 22. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
7.9. kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.000 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
14.9. su pyhän ristin ylentäminen: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
20.9. la 9.00 Lauantaikurssin alkuhartaus, 12.30 perhemessu
21.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
28.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
5.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
18.10. la 9.00 Lauantaikurssin alkuhartaus, 12.30 perhemessu

Huom.! Alkusyksyn muiden messujen sekä ryhmien ajat varmistuvat vasta myöhemmin.

LAUANTAIKURSSI
20.9., 18.10., 15.11., 20.12., 17.1., 21.2., 21.3., 18.4., 16.5. la 9.00

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere
Puh. 03-2127280, 050-3617942
Sähköposti risti@katolinen.fi
Kotisivu risti.katolinen.fi

• Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 16.30 ruusukko englanniksi, 17.00 messu englanniksi. Ma, ti, ke, pe 18.00 messu, to 7.30 messu. Ke 17.40 vesper. Pe 17.15 adoraatio (paastonaikana ristintie). La messuaika vaihtelee. (Yleensä messu klo 8.00). Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.

• *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 16.30 Rosary in English, 17.00 Mass in English. Mon., Tues., Wed., Fri. 18.00 Mass, Thurs. 7.30 Mass. Wed. 17.40 Vespers. Fri. 17.15 Adoration. Sat. Mass time varies. (Normally Mass at 8.00). Confession every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

• Striimattua messua voi katsoa joka päivä osoitteessa https://risti.katolinen.fi/live-stream.html tai https://tampere.livestreams.fi

15.8. pe autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen: 18.00 juhlamessu
17.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 13.00 messu vietnamiksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
20.8. ke 18.00 iltamessu, 18.30 informaatiokurssi
23.8. la 10.30 perhemessu, 11.00 lastenkerho
24.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 11.30 vahvistusnuorten vanhempien kokous ja albojen jakaminen, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
27.8. ke 18.30 Usko & elämä -sarja
31.8. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 12.30 perhemessu suomeksi/englanniksi/Family Mass in Finnish/English, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
6.9. la 10.30 perhemessu, 11.00 lastenkerho, 16.00 messu vietnamiksi
7.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 11.30 ensikommuunio-opetus ja vanhempien kokous, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
9.9. ti 18.00 messu Hervannassa
12.9. pe 16.00 rippi ja harjoitukset vahvistuksen sakramenttia varten Aleksanterin kirkossa
13.9. la 10.00 piispanmessu ja vahvistuksen sakramentti Aleksanterin kirkossa
14.9. su seurakuntamme nimikkojuhla: 10.30 piispanmessu ja kirkkoon ottaminen, 12.30 perhemessu suomeksi/englanniksi/Family Mass in Finnish/English, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
20.9. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu
21.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 13.00 messu vietnamiksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
28.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 15.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
30.9. ti 14.00 messu, 14.30 seniorit
4.10. la 10.30 perhemessu, 11.00 lastenkerho, 16.00 messu vietnamiksi
5.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 11.30 ensikommuunio-opetus ja vanhempien kokous, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
11.10. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu
12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 12.30 perhemessu suomeksi/englanniksi/Family Mass in Finnish/English, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

INFORMAATIOKURSSI
20.8., 10.9., 8.10. ke 18.30

JATKOKURSSI
27.8., 17.9., 15.10. ke 18.30

KATEKEESI
20.9., 11.10. la 9.50

LASTENKERHO
23.8., 6.9., 4.10. la 11.00

MIESTENPIIRI
29.8., 26.9., 24.10. ke 18.30

NAISTENPIIRI
24.9., 29.10. ke 18.30

RAAMATTUPIIRI
3.9., 1.10. ke 18.30

SAKRAMENTTIOPETUS
ensikommuunio: 7.9., 5.10. su 11.30

MUUT PAIKKAKUNNAT
Hämeenlinna (ort. kirkko, Erottajakatu 2): 7.9., 5.10. su 15.00
Kokkola (ort. rukoushuone, Katariinankatu 3): ilmoitetaan myöhemmin
Kristiinankaupunki: ilmoitetaan myöhemmin
Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kappelintie 5): ilmoitetaan myöhemmin
Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): ilmoitetaan myöhemmin
Seinäjoki (seurakuntasali, Lakeuden Risti, Ala-Kuljunkatu 1): ilmoitetaan myöhemmin

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola
Puh. 05-5444 110, 045-3413915
Sähköposti ursula@katolinen.fi
Kotisivu ursula.katolinen.fi

• Su 10.30 ruusukko ja rippitilaisuus, 11.00 päämessu. Ke 7.30 messu. To 18.00 messu. Pe 17.00 adoraatio ja rippitilaisuus, 18.00 messu. La 9.00 messu.

• *Sun. 10.30 Rosary and Confession, 11.00 Mass in Finnish. Wed. 7.30 Mass in Finnish. Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Fri. 17.00 Adoration and Confession, 18.00 Mass in Finnish. Sat. 9.00 Mass in Finnish.*

16.8. la hiippakuntajuhla Lohjalla
17.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 11.00 päämessu, 13.30 messu Lappeenrannassa
24.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 11.00 päämessu, 15.00 katekeesi Lahdessa, 17.00 messu Lahdessa
31.8. kirkkovuoden 22. sunnuntai: 11.00 päämessu
7.9. kirkkovuoden 23. sunnuntai: 11.00 päämessu
14.9. kirkkovuoden 24. sunnuntai: 11.00 päämessu, 17.00 messu Lahdessa
21.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 11.00 päämessu, 13.30 messu Lappeenrannassa
28.9. kirkkovuoden 26. sunnuntai: 11.00 päämessu, 15.00 katekeesi Lahdessa, 17.00 messu Lahdessa
5.10. kirkkovuoden 27. sunnuntai: 11.00 päämessu
12.10. kirkkovuoden 28. sunnuntai: 11.00 päämessu, 17.00 messu Lahdessa

MUUT PAIKKAKUNNAT
Hamina (lisätietoja seurakunnasta): ilmoitetaan myöhemmin
Lahti (Launeen kirkko, Tapparakatu 22): 24.8., 14.9., 28.9., 12.10. su 17.00
Lappeenranta (Lappeenrannan kirkko, Mannerheiminkatu 1): 17.8., 21.9. su 13.30

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu
Puh. 08-347834, 044-0200245
Sähköposti perhe@katolinen.fi
Kotisivu perhe.katolinen.fi

• Su 9.45 messu englanniksi, 11.15 päämessu.Ma, ti, ke, to, pe 18.00 messu. To 17.00 adoraatio (ei kuukauden ensimmäisellä viikolla, jolloin adoraatio pe 12-18). La 10.00 messu. Ti, ke, la 18.00 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus arkisin puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.Muutokset vakio-ohjelmaan ovat mahdollisia.

• *Sun. 9.45 Mass in English, 11.15 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.00 Adoration (no Adoration on the 1st Thurs. of the month, but on Friday from 12 to 18). Sat. 10.00 Mass in Finnish. Tues., Wed., Sat. 18.00 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Mon. – Fri. half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.) While this is normally the weekly program of the parish, please note that changes are possible.*

15.8. pe autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen: 18.00 juhlamessu
17.8. kirkkovuoden 20. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä
24.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Raahessa
25.8. ma 15.00 messu Kajaanissa
31.8. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu
7.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 15.00 messu Haaparannassa/Torniossa, 17.30 messu Kajaanissa
14.9. su kirkkovuoden 24. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass

in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
21.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä
25.9. to 15.00 messu Kajaanissa
28.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Raahessa
5.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 15.00 messu Haaparannassa/Torniossa, 17.30 messu Kajaanissa
12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä

MUUT PAIKKAKUNNAT
Kajaani (Kirkkokatu 17): 25.8. ma 15.00, 7.9. su 17.30, 25.9. to 15.00, 5.10. su 17.30
Kemi (Lehtokatu 31): 17.8., 21.9. su 17.00 ruusukko puoli tuntia ennen messua
Haaparanta/Tornio (Storgatan 83A, 953 31 Haparanda, Ruotsi): 7.9., 5.10. su 15.00
Raahe (Brahenkatu 2): 24.8., 28.9. su 17.00
Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 14.9., 12.10. su 17.30

KUOPIO

Pyhän Joosefin seurakunta

Lönnrotinkatu 24, 70500 Kuopio
Puh. 044-3657142, 044-9744608
Sähköposti joosef@katolinen.fi
Kotisivu joosef.katolinen.fi

• Su 10.05 päämessu, 12.15 messu englanniksi. Ma, ti, ke, to 18.00 messu, pe 9.00 messu. To 17.30 adoraatio. La 18.00 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika ti 16.00, ennen messua ja sopimuksen mukaan. Ohjelmaan voi tulla muutoksia, jotka voi tarkistaa seurakunnan kalenterista.

• *Sun. 10.05 High Mass in Finnish, 12.15 Mass in English. Mon., Tues., Wed., Thurs. 18.00 Mass in Finnish, Fri. 9.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration. Sat. 18.00 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Tues. 16.00, before Masses, and by appointment. Changes to the programme are possible. Please look at the updated calendar on the website of the parish.*

15.8. pe autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen: 9.00 messu
17.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 10.05 päämessu, 12.05 messu englanniksi/Mass in English, 17.30 messu Mikkelissä
24.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 10.05 päämessu, 12.05 messu englanniksi/Mass in English
31.8. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 10.05 päämessu, 12.05 messu englanniksi/Mass in English
7.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.05 päämessu, 12.05 messu englanniksi/Mass in English, 17.30 messu Savonlinnassa
14.9. su kirkkovuoden 24. sunnuntai: 10.05 päämessu, 12.05 messu englanniksi/Mass in English
21.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.05 päämessu, 12.05 messu englanniksi/Mass in English, 17.30 messu Mikkelissä
28.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.05 päämessu, 12.05 messu englanniksi/Mass in English
5.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 10.05 päämessu, 12.05 messu englanniksi/Mass in English, 17.30 messu Savonlinnassa
12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.05 päämessu, 12.05 messu englanniksi/Mass in English

MUUT PAIKKAKUNNAT
Joensuu (Louhostie 4): lisätietoja kalenterista seurakunnan kotisivulta
Savonlinna (Pikkukirkko, Olavinkatu 29): 7.9., 5.10. su 17.30
Mikkeli (Pyhän Ylienkeli Mikaelin Kirkko, Paavalinkatu 4): 17.8., 21.9. su 17.30

Hiippakunnan kuuria

Piispantalo: Rehbinderintie 21, 00150 Helsinki, 09-6877460, hiippakunta@katolinen.fi. • **Taloustoimisto:** 050-4621522 (ma-pe 11-15), ekonomi@katolinen.fi.

• **Opetusosasto:** Kuusitie 6, 00270 Helsinki, 050-5440871, opetus@katolinen.fi.

Katolinen tiedotuskeskus: Pyhän Henrikin aukio 1 B, 00140 Helsinki, 045-7837 1087, info@katolinen.fi • **Julkaisuosasto:** katri.tenhunen@katolinen.fi • **Viestintäosasto:** marko.tervaportti@katolinen.fi.

Keskukset

Suomen Caritas

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 0400 911874. Sähköposti caritas@caritas.fi. Kotisivu www.caritas.fi. Toimisto ja kauppa ovat avoinna ti-pe klo 10-15.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3 b A, 00170 Helsinki. Puh. 09 612 06711, Sähköposti: kirjasto@studium.fi • www.studium.fi.

Yhdistykset & yhteisöt

Academicum Catholicum

Lisätetoja: www.academicumcatholicum.blogspot.com.

Benediktiinioblaatit – OSB Obl.

Benediktinoblater – Oblates of Saint Benedict • Yhteyshenkilö: Markku Koponen OSB Obl. , sposti: oblaatti@gmail.com • Hengellinen neuvonantaja: emeritusapotti isä Mark Hargreaves OSB (Subiaco-montecassinolainen kongregaatio)

Obl.OSSS – Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit – luostarisääntökunnan maallikkojen ryhmä Turussa. • Kotisivut: https://www.birgittalaissisaret.fi/oblaatit.html. • Birgittalaisoblaatit kokoontuvat noin kerran kuukaudessa Turun birgittalaisluostarissa moderaattorin, isä Toan Tri Nguyenin ja ylisisaren äiti M. Bernabé O.Sss:n johdolla. • Yhteyshenkilö Markku Vähätalo, p. 045 6726300, sposti: vanhatalo@gmail.com

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin and English in St. Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18.00: *(the autumn program will come later)* • Afterwards, a nice get-together. Many other activities as well. More information: cschelsinki.wordpress.com.

Fransiskaanimaallikot – OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • Syksy 2025 – 77. toimintavuosi. Ohjelmalliset kokoukset kerran kuukaudessa tiistaisin klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa jatkuvat syksyllä. • **9.9**. Albert Schweitzerin ajattelu ja elämä / Marjatta Tarkoma OFS • **11.–12.10. la-su** Rauman Pyhän Franciscuksen päivät – katso ohjelma lehden s. 32 tai OFS-kotivuilta • **11.11.** Suomen keskiajan kirkkojen maalaukset ja koristelu / Johannes Rein OFS • Vastuuhenkilö: Marko Pitkäniemi OFS, puh. 046 6175314, sp: marko.pitkaniemi@katolinen.fi • Kotisivu: fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com. • Puheenjohtaja Tatu Heimari, chairman@gregorius.fi • Moderaattori Anders Hamberg • Messuista ilmoitetaan yhdistyksen Facebook-sivulla, jota kaikki pääsevät lukemaan.

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot – SCJ

Moderaattori Peter Gebara SCJ. Puheenjohtaja Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsinki: yhdyshenkilö Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen. • Tampere: Yhdyshenkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com • Turku: Yhdyshenkilö Hilkka Bernard, gsm 040-5243676, e-mail hilkka.bernard@hotmail.com.

Karmeliittamaallikot – OCDS

Ordo Carmelitarum Discalceatorum Saecularis • Vastuuhenkilö Eva Maija Kralin, puh. 0503546881, e-mail: eva1maija@gmail.com • www.sites.google.com/site/karmeliittamaallikot.

Maallikkodominikaanit – OP

Laici ordinis praedicatorum • Vastuuhenkilö Nikodemus Heikman, e-mail: nikodemus.heikman@gmail.com • Kotisivu: maallikkodominikaanit.blogspot.fi.

Maria-klubi

Maria-klubi kokoontuu kuukauden 1. keskiviikkona pyhän Marian kirkolla. Ensin on messu klo 14.00 ja sen jälkeen kahvit ja ohjelmaa srk-salissa.

Marian legioona

kokoontuu vastaisuudessa **joka maanantai** ilta-messun jälkeen Pyhän Marian kirkon seurakuntasalissa. Kokous kestää tavallisesti noin 90 minuuttia. • Ryhmän yhteystiedot ovat edelleen voimassa ja henkisenä ohjaajana toimii isä Martti Savijoki SCJ. • Legion of Mary meets every Monday at St. Mary's parish hall after the Mass and adoration, ca. at 19:00.

Miestenpiiri

Katolinen miestenpiiri kokoontuu aina **kuukauden toisena tiistaina** iltamessun jälkeen Marian seurakuntasalissa. Miestenpiirin tarkoitus on auttaa katolisia miehiä kasvamaan katolisessa uskossa sekä luoda yhteenkuuluvuuden tunnetta heidän välilleen. Kaikki katolilaiset ja katolisuudesta kiinnostuneet miehet ovat tervetulleita.

Naistenpiiri

Naistenpiiri kokoontuu Pyhän Henrikin seurakuntasalissa joka **kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona** iltamessun jälkeen eli noin klo 18.30–20.00. Katso syksyn 2025 tarkempi ohjelma sivun 35 ilmoituksesta. Lämpimästi tervetuloa mukaan! Lisätietoja Maria Ailio p. 040 7358211

Seniorit

Seniorit kokoontuvat joka **kuukauden kolmantena tiistaina** messuun Pyhän Henrikin katedraalissa kello 12.00. Mahdollisista muutoksista ilmoitetaan erikseen. Tervetuloa!

Kristuksen edelläkävijä syntymässä ja kuolemassa

Lukupalveluksen toinen lukukappale pyhän pappi Beda Venerabilisin saarnoista (saarna 23):

Herran syntymän, julistustyön ja kuoleman autuas edelläkävijä osoitti sellaista taistelun voimaa, joka oli arvokas taivaan silmissä, kuten Raamattu sanoo: *Ihmisten mielestä kuolema oli heille rangaistus, mutta he olivat täynnä kuolemattomuuden toivoa.* Täydellä syyllä vietämme jälleen hänen syntymäpäiväänsä, jonka hän omalla kärsimisellään meille pyhitti ja koristi verensä ruusunpunaisella hohteella. Syystä kunnioitamme hänen muistoaan hengellisellä ilolla, sillä hän vahvisti Herran puolesta antamansa todistuksen marttyyrikuoleman sinetillä.

Ei ole syytä epäillä, että autuas Johannes sai kestää vankeuden ja kahleet Vapahtajamme edelläkävijänä ja todistajana. Johannes antoi henkensä hänen tähtensä, vaikkakaan vainoaja ei vaatinut häntä kieltämään Kristusta, vaan vaikenemaan totuudesta. Johannes kuoli kuitenkin Kristuksen vuoksi. Sanoihan Kristus itse: *Minä olen totuus.* Siksi Johannes vuodatti verensä juuri Kristuksen tähden, kun hän teki sen totuuden tähden. Syntymällään, julistustyöllään ja kasteellaan hän ensin todisti Kristuksen syntymästä, julistuksesta ja kasteesta. Kärsimällä ensin itse Johannes viittasi myös Kristuksen tulevaan kärsimiseen.

Totisesti suuri ja voimakas oli tämä mies, joka vankeuden pitkän kärsimyksen jälkeen päätti maallisen elämänsä vuodattamalla verensä. Jumalattomat panivat kahleisiin hänet, joka saarnasi taivaallisen rauhan vapautta. Hänet suljettiin pimeään vankilaan, hänet, joka oli tullut todistamaan valosta ja jota itse Valkeus, se on Kristus, tahtoi nimittää *kirkkaalla liekillä palavaksi lampuksi.* Hän sai kasteen omassa veressään, hän, joka oli saanut kastaa maailman Vapahtajan, kuulla Isän äänen hänen yläpuolellaan

Pyhä pappi Beda Venerabilis, maalaus James Doyle Penrose, 1902

ja nähdä Pyhän Hengen armon laskeutuvan hänen päälleen. Sellaiselle ihmiselle kuin Johannes ei kuitenkaan ollut vastenmielistä vaan pikemminkin mieluista ja toivottavaa, että hän sai kärsiä ajallisia tuskia totuuden puolesta. Hän tiesi, että ne palkittaisiin kerran iäisellä ilolla.

Kuolema, joka luonnon järjestyksen mukaan oli väistämättä edessä, oli hänelle toivottu tapahtuma, kun hän Kristuksen nimeä tunnustamalla saattoi saavuttaa iäisen elämän seppeleen. Tästä apostoli sanoo osuvasti: *Teille on suotu se armo, että saatte uskoa Kristukseen ja vielä kärsiäkin hänen puolestaan.* Siksi hän pitää sitä Kristuksen lahjana, että valitut saavat kärsiä Kristuksen puolesta, niin kuin hän myös lausuu: *Nykyisen ajan kärsimykset eivät ole mitään sen kirkkauden rinnalla, joka vielä on ilmestyvä ja tuleva osaksemme.*

Responsorium *vrt. Mark. 6:17,27*

E: Herodes pidätti Johanneksen, pani hänet kahleisiin ja telkesi vankilaan.
K: Tämän hän teki veljensä vaimon Herodiaan tähden, jonka hän oli nainut.
E: Herodes käski pyövelin mennä vankilaan ja mestata siellä Johannes.
K: Tämän hän teki veljensä vaimon Herodiaan tähden, jonka hän oli nainut.

Loppurukous

Jumala, sinä halusit, että pyhä Johannes Kastaja olisi Poikasi edelläkävijä sekä syntymässään että marttyyrikuolemassaan. Suo meidänkin horjumatta tunnustaa uskomme pyhiä totuuksia, niin kuin hän verellään todisti totuuden ja oikeuden puolesta. Tätä pyydämme saman Poikasi…